

BlåVeje
Skole

MENNESKET
NATUR
FREMTID

LÆSEPLAN

Læseplan, undervisningsmål og beskrivelse af Blå Vejes pædagogik og dannelsesideal.

Resumé

Dette dokument er en læseplan der beskriver alle slutmål alle fag, og delmål på nogle fag også. Den beskriver hvordan skolen er tænkt at skulle være båret af, hvad eleverne skal lære og danne sig til og hvordan vi når dertil. Den viser vejen for den faglige udvikling, men også den alsidige udvikling.

Indhold

Verdensborgerskabs faget-	6
1. Indledning	6
2. Det overordnede formål med undervisningen i Verdensborgerskab på Blå Veje Skole.	6
På Blå Veje ser vi Verdensborgeren som forankret i både det lokale, nationale, internationale/globale og det universelle:	6
3. Slutmål for "Verdensborgerskab"	7
Formålet med de historiske dele	7
Samfundsfaglige perspektiv mål	8
Religions-kundskabs perspektiv del (Kristendomskundskab)	10
Temaer som går igen i på alle klassetrin:	11
Færdselslære	11
Uddannelse og job	12
Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab	12
Konflikt-håndtering og social læring - Hjerter-pærer-pil	12
4. Strukturering af undervisningen i verdensborgerskab	13
Dansk	14
1. Overordnet formål ved faget	14
2. Slutmål og undervisningsplan for danskfaget	14
3. Strukturering af undervisningen i dansk	25
Engelsk-slut og del	26
1. Det overordnede formål med undervisningen i Engelsk på Blå Veje Skole.	26
2. Delmål og slutmål for engelskundervisningen	27
3. Strukturering af undervisningen i Engelsk	29
Tysk	30
1. Det overordnede formål med undervisningen i Tysk på Blå Veje Skole.	30

2.Slutmål, færdighed og vidensmål for tyskfaget	30
3.Strukturering af undervisningen i Tysk	32
Science	33
1.Indledning (rammesætning)	33
2.Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.....	33
3.Slutmål og delmål for Science	34
4.Strukturering af undervisningen i Science	38
Matematik slut og del	39
Matematik.....	39
Idræt - slutmål og fagbeskrivelse	45
HD -slut.....	47
1. Indledning (rammesætning)	47
3. Slutmål for Håndværk og design	47
4. Strukturering af undervisningen i Håndværk og Design og grundlæggende fagområder, progression og delmål	47
Billedkunst-slut	49
1. Indledning (rammesætning)	49
2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.....	49
3.Slutmål for Billedkunst.....	49
4. Strukturering af undervisningen i Billedkunst og grundlæggende fagområder, progression og delmål.....	49
Madkundskab -slut.....	51
1. Indledning (rammesætning)	51
2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.....	51
3. .Slutmål Madkundskab.....	51
4. Strukturering af undervisningen i madkundskab og grundlæggende fagområder, progression og delmål.....	51
Musik.....	53

1. Indledning (rammesætning)	53
2. Det overordnede formål med undervisningen i Musik på Blå Veje Skole.	53
3. Slutmål Musik.....	53
4. Strukturering af undervisningen i madkundskab og grundlæggende fagområder, progression og delmål.....	53
Teamets fælles formål på Blå Veje Skole	55
Principper for Blå Veje Skole, som vi alle tager del af at holde, arbejde for og udvikle.	56
Aftaler mellem medarbejdere.	57
Dagens struktur - foregående tanker og begrundelser	58
Begreber af nogle af ordene nedenfor i dags-strukturen.....	59
Dagens struktur for skoleåret 2023-24	60
Hele dage i en hel og sammenhængende verden	61

Intentioner for Blå Vejes læseplan -

1. Hovedet og drivkraften

Det er Blå Vejes overbevisning, at hovedformålet ved at gå i skole er elevernes dannelse, så de bliver bevidste om og får lyst til at stræbe efter at engagere sig og begå sig trygt i verden med verdensborgerskabskompetence, gennem værdsættelse af deres nation, iboende lyst til læring og deres egen selvopståede lyst til livet som brændstof.

Overordnet hviler Blå Vejes tanke på at skabe lysten i eleverne til at blomstre og lære, ikke fra håndhævelsen af et obligatorisk pres "oppe fra" og mødet med en masse irrelevans, som har været det "normale" i uddannelsesverdenen i over et århundrede. Men i stedet at forsøge at skabe en sindsstemning af åbenhed og varme for at kunne overtale børnene til fællesskab. Vi har samtidig fokus på moderne og samtidige evner og færdigheder (stå-til mål- med folkeskolen), og gennem mødet med verden fremelske, i deres kerne, et ønske. Et ønske om at række ud for at sikre sig selv en plads i verden og samtidig gøre plads i dem selv, et indre rum og ønske om at blive forsvarere og fortalere af den moderne verdensborgerskabstanke. Undervisningen og læseplanerne skal præsenteres for dem som en fest, en buffet, hvor en effekt, der fremkaldes hos børnene, skal være, at "det er en fornøjelse at leve!"

Vi ser Blå Veje Skole som et universitet for livet, hvis fornemmeste opgave det er at styrke elevernes lyst til livslang læring. Læreplanerne er således tilrettelagt, at de tjener elevernes specifikke behov på det alders- og udviklingstrin, de befinder sig på, på deres vej mod at blive myndige og alsidige voksne. Læreplanerne skal give klare rammer, som hjælper børn og unge med at opbygge deres egen viden og værdisystemer på en alderssvarende måde og styrker deres selvtillid, selvbevidsthed og skarphed ved tilgang til livssituationer. Forældrene har en del i denne frembringelse af handledygtighed hos eleverne, og er på skolen altid tiltænkt som fælles rådgivere over for eleverne, især gennem den sværeste periode for børnene, som vi dagligt kalder puberteten.

Så eleverne når igennem den på anden side og på den anden side egner sig som hele mennesker. Som en del af opfattelse (at børn skal kunne være egnet og handledygtige i deres egen tid), så skal vi træne eleverne til erkendelsen af, at de vokser op i en ny tidsalder, hvor fagligheden eller "ren viden" alene bliver mindre nødvendig og har mindre betydning og efterspørgsel i deres fremtidige beskæftigelse. Så planlægningen hos lærerne og pædagogerne skal omfatte undervisning, der retter sig mod, at eleverne kan udpege, sammenligne, søge igennem og vurdere uendelige mængder af allerede eksisterende viden. Dette kræver mere end bare en god "digital" dannelse til at omgås sig på f.eks. internettet, men generelt meget specialiserede kompetencer og færdigheder i at kunne vurdere store mængder af data og skabe sammenhæng.

2. Rygraden og kernetilgangen – sammensmeltning af skolens faglige mål og vitaminerne.

For at nå dertil, skal alle de voksne på skolen have dette overstående fælles formål. For det er jo alles, læreres, pædagogers og mentorenes fælles ansvar at udleve skolens formålsprincipper og finde vejen til at gøre det! En fælles tilgang bliver derfor lige så nødvendig som formålet. Blå Veje arbejder derfor med, at alle elever og medarbejdere arbejder med skolens "vitaminer".

Dannelse til verdensborgerskab på Blå Veje vil derfor ske gennem justering og tilpasning mod skolens vitaminer. Disse udgør de bedste mindset, værdier, karakter og personlige kvaliteter, som skolen kan tænke sig, som giver de bedste muligheder for at skabe den bedste base for eleverne i deres dannelse mod verdensborgerskab.

Disse er udviklet løbende for at imødekomme elevernes behov på hvert alderstrin og i forskellige grupper. Vitaminerne er også noget, som lærerne har ansvaret for at have indsigt i og forståelse for, samt at de selv er på en dannelsesrejse mod at erhverve og udvikle dem. Man kan ikke videreføre noget man ikke selv har!

Derfor er Blå Vejers dannelsesrejse mod verdensborgerskab en livsjagt efter livskvaliteter (vitaminerne), som er kontinuerlig og altid i udvikling for alle, medarbejdere såvel som elever, for at være klar til fremtiden, til gavn for ens egen liv, sin nation, sin familie og hele menneskeheden, samt som en søgende "omstillingsparathed" i en konstant ændrende og skiftende verden.

Vitaminer i sammenspil med de alsidige faglige mål, vil give eleverne en stærk base at stå på. Eleven kan så selv søge og vælge særlige målretninger til at koncentrere sig om et selvvalgt speciale i livet, hvor vitaminerne kan forblive en indre personlig overvejelse og/eller et engageret samspil mod hele menneskehedens videre udvikling i dennes samtid.

Gennem mødet med vitaminerne gennem alle skolens fagrække og temaer skal der kunne skabes livs-træning og livsoplysning som i sidste ende skulle skabe en gensidig til essensen af forskellige menneskelige potentialer. Blå Veje Skole er således et sted hvor der skabes potentialer. De potentialer er elevens ståsted og base hvor de kan tage ud i verden og selv vælge deres egen retning.

Når de møder noget i livet, og i skolen vil vi sigte at de vil

at være "bevist" - (om noget)

at kunne "genfortælle" (dybere hukommelse af det)

at have "tilstedeværelsen" (af noget, f.eks. ved at kunne efterleve noget.)

At være "gensidig for essensen" (af noget, hvor man simpelthen bliver integreret og komplementeret med nogets substans eller dens indre natur.)

uddybningen eller specialiseringen, at blive "ambassadør" for noget, at vise at man er eminent med det.

Gennem mødet med vitaminerne i alle skolens fagrækker og temaer skal der kunne skabes livstræning og livsoplysning, som i sidste ende skulle skabe en gensidig forståelse af forskellige menneskelige potentialer.

Gennem vitaminerne, undervisning og livstræning vil rejsen kunne udvikle en alsidighed hos et menneske (eleverne) med målrettet placering i livets anliggender, hvad enten det er personlig karakter, nationalt eller i dannelsen mod verdensborgerskab. Deri har vi vores dannelsesrejse, som jo er en livslang læring.

Verdensborgerskabs faget-

1. Indledning

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner for faget Verdensborgerskab. 'Verdensborgerskab' indeholder undervisning i fagene samfundsfag, religion(kristendomskundskab), historie, samt de obligatoriske emner. Det undervises også i yderligere emner og team som støtte op om dannelsesidealet.

Verdensborgerskab er fag og ideal som ledetråd i pædagogikken på Blå Veje Skole.

2. *Det overordnede formål med undervisningen i Verdensborgerskab på Blå Veje Skole.*

På Blå Veje er dannelsesidealet 'Verdensborgeren'. En Verdensborger er et menneske, der ser sig selv som borger i flere samfund – det nationale, som de er blevet født eller optaget i, det globale internationale verdenssamfund og det universelle, som vi alle tilhører blot i kraft af at tilhøre menneskeheden. Hvis skolen kun fokuserer på at forme eleverne efter samfundets omskiftelige krav og holdninger til, hvad de skal lære, så vil deres dannelse blive meget tilfældig og flaksende. Med et klart dannelsesideal er der altid fokus på, hvad vi vil, hvor vi er, og hvilke rammer der skal til, for at eleverne kan udvikle de kvaliteter, der giver dem de bedst tænkelige muligheder. Vi ønsker at danne nye borgere, som har mod på at gribe livet og engagere sig i verden.

På Blå Veje ser vi barnet som en borger på flere forskellige planer eller niveauer. Skolen er ikke til for det nuværende samfunds skyld. Skolen er til for barnets skyld og for det fremtidige samfunds skyld. Den er ikke ment til at være en fabrik, der skal spytte forbrugere ud på samlebånd. Skolen er et 'Universitet for Livet', hvor barnet kan opdage og udvikle sine egne evner og finde ud af, hvad de finder glæde ved. Skolen er et sted, hvor de kan få de redskaber og færdigheder, som er nødvendige for ethvert menneske og en verdensborger.

Hvad der gør det enkelte menneske lykkeligt og giver dem glæde og retning, kan kun de finde ud af. Men det kræver, at de har mødt en masse muligheder og facetter af livet. Derfor præsenterer Blå Veje barnet for en mangfoldighed af muligheder, så barnet kan finde de veje, der er rigtige for dem. I mødet med forskellige måder at udtrykke sig på, faglige discipliner, fag, personer, følelser, perceptioner og forskellige værdier og menneskelige kvaliteter vil verden folde sig ud for barnet.

På Blå Veje ser vi Verdensborgeren som forankret i både det lokale, nationale, internationale/globalt og det universelle:

Det universelle – Vi er alle en del af menneskeheden. Det er en basal menneskelig grundfølelse, som al virkelig dannelse centrerer sig omkring. Vi skal kunne mærke, at vi er en del af noget større end den enkelte. At vi alle sammen er en del af den samme åndelige stamme.

Det globale – Almendannelse på verdensplan er fremtidsorienteret dannelse, der er forbundet med indsigt i, medansvar for og beredvillighed til at forholde sig til tidstypiske og centrale nøgleproblemstillinger i samtiden som for eksempel globale klimaændringer og bæredygtighed, flygtninge, krig osv. Barnet skal have viden om og mærke de udfordringer, vores Jord står overfor, og have medfølelse med den.

Det nationale – Det nationale er først og fremmest det land, man bor i. Her i Danmark skal eleven acceptere og forstå sine rettigheder og pligter som en borger i det danske samfund og demokrati. Man er bundet til landet som et demos gennem disse rettigheder og pligter. Men eleven er også del af en fælles etos, en folkelig tradition,

som er bundet op med landets traditioner og naturlige essenser. Som danske borgere er det vigtigt at kende til det land, vi kommer fra, eller er kommet til at bo i, og hvad der kendetegner det at være 'danser'.

Det lokale – Det lokale handler om den tilknytning, man har til sit nærmiljø, og rummer både de biologiske, kulturelle og sociale aspekter af det. Det er herfra, barnets verden udgår til at begynde med, og det er det, der danner grundlag for de andre tre niveauer. Det lokale og nationale giver eleven fundamentet til at kunne agere i det internationale rum med identitet og forståelse for sig selv og andre. Skolens og børnenes liv vil derfor i Blå Vejers hverdag være forankret både i det lokale, det nationale, det internationale og det universelle.

3. *Slutmål for "Verdensborgerskab"*

Formålet med de historiske dele

Eleverne skal i faget verdensborgerskab opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologisk overblik og kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv.

Eleverne skal blive fortrolige med dansk kultur og historie. Eleverne skal have en indblik i verdenshistorie og skal kunne kende til historiske øjeblikke fra andre verdensdele.

Eleverne skal arbejde analytisk og vurderende med historiske sammenhænge og problemstillinger for at udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne og opnå indsigt i kontinuitet og forandring.

Elevernes historiske bevidsthed og identitet skal styrkes med henblik på, at de forstår, hvordan de selv, deres livsvilkår og samfund er historieskabte. Derved opnår eleverne forudsætninger for at leve i et demokratisk samfund.

Slut Mål for de historiske dele

- Kronologi og sammenhæng: Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger.
- Kildearbejde: Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger.
- Historiebrug: Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid

Færdigheds- og vidensmål efter 9.klasse:

Kompetenceområdet kronologi og sammenhæng omfatter: Kronologi, brud og kontinuitet, principper for overblik, det lokale, regionale og globale samt historiekanon.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- kunne sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng og give eleven viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger.
- gennemgå centrale udviklingslinjer, perioder og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og den vestlige verdens historie fra tidlige flodkulturer til i

dag.

- forberede og præsentere et udvalgt historisk emne, herunder søge oplysninger og bearbejde de indsamlede oplysninger.
- relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv.
- redegøre for og sammenligne samfundsstrukturer i forskellige kulturer, herunder styreformer før og nu.
- kunne gøre rede for hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud.
- opnå forståelse af historisk udvikling.
- kunne placere de forskellige historiske perioder i absolut kronologi.
- kunne forklare historiske forandrings påvirkning af samfund, lokalt, regionalt og globalt og opnå en viden om disse forandringer.
- kunne forklare brug af fortiden i argumentation og handling og have viden om funktion af historie i fortid og nutid.
- kunne udvælge kilder til belysning af fortiden og kende til kriterier for søgning af kilder.

Kompetenceområdet kildearbejde omfatter: Historiske problemstillinger og løsningsforslag, kildeanalyse samt sprog og skriftsprog.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- bruge historiske kilder og scenarier til at opnå viden om fortiden.
- forholde sig til en kildes troværdighed, bruge kildekritiske begreber som øjenvidne beretning eller andenhånds kilde, samt begynde at se på kildens tendens og få en oplevelse af, at fortiden fortolkes forskelligt.
- opnå en forståelse af kildekritiske begreber og kunne begynde at anvende dem i egne forklaringer af fortiden.

Kompetenceområdet historiebrug omfatter: Historiske scenarier, konstruktion og historiske fortællinger samt historisk bevidsthed.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- se begivenheder som resultat af de relevante historiske forudsætninger, samt have øje for den efterfølgende konsekvenshistorik.
- forholde sig til kulturmøder og sammenstød i europæisk historie, herunder samspillet mellem den vestlige kulturkreds og den øvrige verden.
- kunne diskutere egen og andres historiske bevidsthed og have opnået en bevidsthed om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed.
- kunne læse historiske kilder og nuanceret udtrykke sig, mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger.

Samfundsfaglige perspektiv mål

Formål med de samfundsfaglige dele

Eleverne skal i faget verdensborgerskab opnå viden og færdigheder, så de kan tage reflekteret stilling til samfundet og dets udvikling. Eleverne skal opnå kompetencer til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Eleverne skal forholde sig til demokratiske grundværdier og spilleregler med henblik på deres egen deltagelse i samfundet

Slut Mål for de samfundsfaglige dele

- **Politik:** Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og global og kunne komme med forslag til handlinger. Og færdigheds- og vidensmål indenfor: Demokrati, det politiske system, retsstaten og rettigheder, politiske partier, medier og politik, EU og DK, international politik.
- **Økonomi:** Eleven kan tage stilling til enkle økonomiske problemstillinger og kunne handle i forhold til egen økonomi og samfundsøkonomien. Og færdigheds- og vidensmål indenfor: Privatøkonomi og forbrugeradfærd, velfærdsstater, samfundsøkonomiske sammenhænge, markedsøkonomi og blandingsøkonomi, økonomisk vækst og bæredygtighed.
- **Sociale og kulturelle forhold:** Eleven kan tage stilling til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger. Og færdigheds- og vidensmål indenfor: Socialisering, kultur, social differentiering.
- **Samfundsfaglige metoder:** Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder. Og færdigheds- og vidensmål indenfor: Undersøgelsesmetoder, formidling, sprog og skriftsprog, informationssøgning, statistik.

Færdigheds- og vidensmål efter 9.klasse:

Politik: Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- identificere demokratiformer og andre styreformer og har viden om de to.
- diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for at deltage i demokratier. Eleven har viden om demokratiopfattelser.
- forklare de politiske beslutningsprocesser i Danmark og forholdet mellem stat, region og kommune og have viden om det politiske system og beslutningsprocesser.

diskuterer sammenhænge mellem demokrati og retsstat og have viden om demokrati og retsstat.

- identificere ideologisk indhold i politiske udsagn og beslutninger. Eleven har viden om politiske ideologier og grundholdninger.
- analysere den aktuelle parlamentariske situation og partiernes indbyrdes placering. Eleven har opnået viden om politiske partier, deres grundholdninger og mærkesager.

Medier: Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- begynde at redegøre for mediernes betydning, både for egen mulighed for deltagelse i demokratier og hvordan aktører bruger medierne til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger. Arbejdet fortsætter i på 10.klassetrin, hvor emnet færdiggøres.

Internationale organisationer og udenrigspolitik: *Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:*

- begynde at forstå EU som projekt, hvilke tanker ligger bagved samt hvilken betydning dette fællesskab har for Danmark.
- opnå viden om nogle af de internationale organisationer som Danmark deltager i og deres rolle for konflikt og samarbejde i verden.
- have en begyndende viden om mål og midler i dansk udenrigspolitik.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- diskutere egen rolle som forbruger og have viden om forbrugeradfærd, forbrugerroller og forbrugerrettigheder.
 - beskrive privatøkonomiske problemstillinger og valgmuligheder samt have opnået viden om privatøkonomiske begreber.
 - forklare opbygningen af velfærdsstater på baggrund af velfærdsprincipper og have fået viden om typer af velfærdsstater.
 - redegøre for grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb og have opnået viden om disse sammenhænge.
 - begynde at forstå betydningen af økonomisk globalisering for det danske arbejdsmarked.
- bruge begreberne udbud og efterspørgsel og kunne beskrive, hvordan markeder fungerer samt have viden om centrale principper i markedsøkonomien.
- diskutere regulering af markeds kræfterne og have viden om markedsøkonomi og blandingsøkonomi.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- have forståelse af sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen og identitetsdannelse.
- have viden om socialisering og identitetsdannelse.
- diskutere kulturers betydning for individer og grupper.
- beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data.

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger.
- formidle resultater af en gennemført undersøgelse.
- udtrykke sig sprogligt nuanceret om samfundsfaglige problemstillinger, samt målrettet skrive samfundsfaglige tekster.
- opnå viden om fagord og begreber.
- finde relevante kilder også digitalt.

tolke enkel statistik og opnå viden om typer af statistisk formidling.

Religions-kundskabs perspektiv del (Kristendomskundskab)

Formål med Religions-kundskabs del

Eleverne skal i faget verdensborgerskab tilegne sig viden og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå og forholde sig til den religiøse dimensions betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og dets forhold til andre.

Eleverne skal tilegne sig viden om kristendom i historisk og nutidig sammenhæng samt om de bibelske fortællinger og deres betydning for værdigrundlaget i vores kulturkreds.

Derudover skal eleverne på de ældste klassetrin opnå viden om andre religioner og livsopfattelser.

Eleverne skal kunne bruge deres faglige kompetencer i forbindelse med personlig stillingtagen, medansvar og handling i et demokratisk samfund

Slutmål i Religions-kundskab

Slutmål efter 9. klassetrin

- **Livsfilosofi og etik**- Eleven kan forholde sig til den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper
- **Bibelske fortællinger** - Eleven kan tolke grundlæggende værdier ud fra centrale bibelske fortællinger.
- **Kristendom** - Eleven kan forholde sig til, hvad kristendom er og til hovedtræk i kristendommens historie, herunder folkekirkens betydning i Danmark.
- **Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser** - Eleven kan forholde sig til hovedtanker og problemstillinger i de store verdensreligioner og livsopfattelsers oprindelse, historie og nutidige fremtrædelsesformer

Temaer som går igen i på alle klassetrin:

Færdselslære

Formålet med undervisningen i færdselslære er, at eleverne opnår sikkerhed i at færdes i trafikken uden risiko for sig selv eller andre. Emnet færdselslære er ikke tillagt et skal indgå i undervisningen i verdensborgerskabs fag. Men kommer selvfølgelig ind automatisk i andre fag tværfagligt. Denne integration i fagene understøtter det tværfaglige fokus, som er særlig karakteristisk for emnet. Færdselslære giver mulighed for at anvende og udbygge de tilegnede kundskaber og færdigheder gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger og derved indgå i tvær- og fællesfaglig undervisning. At kunne færdes sikkert i trafikken er et redskab til at kunne inddrage omverdenen i sin undervisning i alle fag. Sikre trafikanter giver mulighed for at udnytte de tilbud, det omgivende samfund har ift. undervisningen, fx gennem museumsbesøg. Samtidig er ture ud af huset en oplagt mulighed for at arbejde med netop færdsel.

Slutmål

Trafikal adfærd: Undervisningen skal give eleven mulighed for at: Opnå viden om de faremomenter og muligheder, som de stilles overfor i trafikken, at eleverne bliver opmærksomme og ansvarlige trafikanter, opnå viden, at deres adfærd i trafikken er led i en sammenhæng, som giver dem muligheder, men også medansvar og forpligtelser.

Ulykkehåndtering: Undervisningen skal give eleven mulighed for at kende til forholdsregler i forbindelse med ulykker, herunder førstehjælp

Uddannelse og job

Eleverne skal i emnet uddannelse og job opnå kompetencer til at træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger, forståelse for betydningen af livslang læring samt alsidig viden om uddannelses- og erhvervsmuligheder. Emnet uddannelse og job indgår i undervisningen i verdensborgerskabs-faget, men kommer naturligt ind i andre fag. Denne integration i fagene understøtter det tværfaglige fokus, som er særlig karakteristisk for emnet. Der er en række faglige snitflader mellem uddannelse og job og de obligatoriske fag, som sættes i spil. Disse beskrives i det følgende på forskellige alderstrin

Slutmål

Personlige valg - At eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger

Fra uddannelse til job - At eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervsog jobmuligheder

Arbejdsliv - At eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere

Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab

Eleverne skal i emnet sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab udvikle kompetencer til at fremme sundhed og trivsel med udgangspunkt i demokrati og rettigheder i elevens nærmiljø. Selve emnet lægger op til og vil praktisk talt være et tværfagligt emne, så ligger de løbende i faget verdensborgerskab.

Slutmål

Sundhed og trivsel- Eleverne skal opnå forståelse for den betydning, som livsstil og levevilkår har for sundhed og trivsel, herunder fremme af sundhed og trivsel ud fra demokrati og rettigheder i samfundsmæssigt perspektiv

Køn, krop og seksualitet - Eleverne skal have blik for og kunne analysere mangfoldighed i forhold til krop og køn med udgangspunkt i eget liv samt kunne vurdere normer og rettigheder for krop, køn og seksualitet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Konflikt-håndtering og social læring - Hjerte-pærer-pil

Formålet med temaet er at udvikle inkluderende læringsfællesskaber. Fællesskaber hvor børn viser tegn på trivsel og dermed deltagelse i de sociale faglige aktiviteter, de indgår i samtidigt med, at børnene opnår viden om og udvikler strategier til at håndtere konflikter.

Emnet stiler mod at fremme børnenes kompetencer i konstruktiv konflikt-håndtering tidligt i deres skoleliv, Gennem konflikt-håndteringsmetoder opnår børnene kompetencer, der kan være afgørende for deres sociale udvikling og fremtidige konfliktstil. Fokus i projektet er på indlæring af basale sociale færdigheder og konstruktive

konfliktløsningsmuligheder. Dette fokus har til hensigt at skabe et fundament for udviklingen af læringsmiljøer, hvor børnene opnår forståelse for hinandens forskelligheder og ser mangfoldighed som en styrke for fællesskabet.

Slutmål

Eleven viser tegn på at kunne anerkende andre i forskellige situationer.

Eleven bruger hjerte-pærer-pil modeller til at løse konflikter.

4. Strukturering af undervisningen i verdensborgskab

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med de mange områder i verdensborgerskabs faget. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Dansk

1. Overordnet formål ved faget

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryksog læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Danskfagets kompetenceområder er læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation. Kompetenceområderne udgør en helhed i forhold til elevernes alsidige udvikling, og kompetencerne skal så vidt muligt udvikles som en helhed og i samspil med hinanden gennem skoleforløbet. I den daglige undervisning vil man til tider fokusere på et enkelt kompetenceområde. Andre gange vil man arbejde med flere kompetenceområders færdigheds-og vidensområder, der indgår i vekselvirkning med hinanden på samme tid i under visningen

2. Slutmål og undervisningsplan for danskfaget

Læsning

1. trinforløb

Delmål og vidensområder for læsning på 1.-2. klassetrin

Eleven kan læse enkle tekster sikkert og bruge dem i hverdagssammenhænge.

Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne oplever sig selv som læsere, der kan læse tekster til oplevelse, indlevelse og udvikling af fantasi og faglig viden.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder for læsning på 1.-2. klassetrin

- Finde tekst. Undervisningen omfatter arbejde med at navigere i analoge og digitale tekster og med at vælge tekster efter interesse og sværhedsgrad.
- Forberedelse. Undervisningen omfatter arbejde med enkle før-læsestrategier i forhold til forskellige kategorier af tekster.
- Afkodning. Undervisningen omfatter arbejde med tilegnelse af ordlæsestrategier, der fører til sikker og hurtig forståelse af ord og tekster. Ligeledes omfatter undervisningen stilladserende læsemetoder, så eleverne kan deltage i læsning af sprogligt mere udfordrende tekster.
- Sprogforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med forståelse af ord og udtryk i mundtlig samtale, fortælling og formidling og forståelse af ord og udtryk i oplæsning og i elevernes egen læsning af alsidige genrer i undervisningen.

- Tekstforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med en aktiv og meningssøgende indstilling til læsning før, under og efter læsning. Undervisningen omfatter arbejde med forståelse af det, der står direkte i teksten, og det, der kræver enkle følgeslutninger.
- Sammenhæng. Undervisningen omfatter refleksion over teksters forbindelse til egen og andres livsverden eller refleksion over, hvordan viden i tekster hænger sammen med eksisterende viden.

2. trinforløb

Delmål og vidensområder for læsning 3.-4. klassetrin

Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden.

Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan læse tekster flydende og med forståelse og fortsat udvikler tillid til egne evner som læsere.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder:

- Finde tekst. Undervisningen omfatter arbejde med at vælge analoge og digitale tekster efter interesse, sværhedsgrad og læseformål og i at navigere i disse. Dertil arbejdes med strategier til målrettet søgning efter emner og billeder.
- Forberedelse. Undervisningen omfatter arbejde med før-læsestrategier i forhold til forskellige kategorier af tekster og i aktivt at være opmærksom på læseformål.
- Afkodning. Undervisningen omfatter fortsat arbejde med et stadigt større repertoire af strategier til ordlæsning. Der arbejdes med tekstlæsning med fokus på sikkerhed, hastighed, udtryksfuld oplæsning og forståelse med henblik på udvikling af flydende læsning, både den stille læsning og oplæsningen.
- Sprogforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med forståelse af ord og udtryk i mundtligt og skriftligt sprog og med strategier til at forholde sig til nye ords betydning.
- Tekstforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med en aktiv og meningssøgende indstilling til læsning før, under og efter læsning.
- Sammenhæng. Undervisningen omfatter kritisk refleksion over teksters forbindelse til egen og andres livsverden samt kritisk refleksion over teksters måder at påvirke læseren på.

3. trinforløb

Delmål og vidensområder for læsning på 5.-6. klassetrin

Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge.

Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan læse en mangfoldighed af tekster stadigt mere flydende og på vej mod en mere nuanceret og kritisk tekstforståelse.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Finde tekst. Undervisningen omfatter kritisk og reflekteret navigation og søgning efter viden i analoge og digitale tekster og i at vælge tekster efter interesse, sværhedsgrad og læseformål.
- Forberedelse. Undervisningen omfatter arbejde med før-læsestrategier i forhold til forskellige kategorier af tekster og i aktivt at være opmærksom på teksters formål og egne læseformål.
- Afkodning. Undervisningen omfatter arbejde med udvikling af stadigt mere varierede og konsoliderede ordlæsefærdigheder. Der arbejdes med tekstlæsning med fokus på sikkerhed, hastighed, udtryksfuld oplæsning og forståelse med henblik på udvikling af stadigt mere flydende læsning, både den stille læsning og oplæsningen.
- Sprogforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med forståelse af ord og udtryk i mundtligt og skriftligt sprog med strategier til at lære sig nye ord og til kritisk at forholde sig til nye ords betydning. Opmærksomhedspunkt Eleven kan læse tekster med et velkendt fagligt indhold med ca. 120 ord pr. minut. LÆSEPLAN Dansk 16
- Tekstforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med en aktiv og meningssøgende indstilling til læsning før, under og efter læsning. Der arbejdes med kritisk refleksion over det, der står direkte i teksten, det, der kræver følgeslutninger, det, der kræver kombination af flere tekstdele for at skabe betydning, og det, der kræver, at man forholder sig reflekteret til teksten på et overordnet niveau.
- Sammenhæng. Undervisningen omfatter kritisk refleksion over teksters forbindelse til egen og andres livsverden samt kritisk vurdering af teksters perspektiver og måder at påvirke læseren på.

4. trinforløb

Delmål og vidensområder for læsning på 7.-9. klassetrin

Eleven kan styre og regulere sin læseproces og diskutere teksters betydning i deres kontekst.

Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan læse en mangfoldighed af tekster flydende med nuanceret og kritisk tekstforståelse.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Finde tekst. Undervisningen omfatter kritisk og reflekteret navigation og søgning efter information i analoge og digitale tekster og i at vælge tekster efter interesse, sværhedsgrad og læseformål. Undervisningen omfatter kritisk refleksion og stillingtagen til søgeresultater og afsenderforholds betydning for teksters troværdighed.
- Forberedelse. Undervisningen omfatter aktivt arbejde med før-læsestrategier i forhold til forskellige kategorier af tekster og i at være kritisk opmærksom på afsenders formål, tekstens målgruppe og egne læseformål.
- Afkodning. Undervisningen omfatter arbejde med udvikling af stadigt mere flydende tekstlæsning, både stillelæsning og udtryksfuld oplæsning. Der arbejdes med meningssøgende, sikker og hurtig læsning, også i ukendte og mere komplekse tekster. Undervisningen omfatter arbejde med bevidsthed om at afstemme og regulere sin læsemåde og læsehastighed efter læseformål og teksters kompleksitet.

- Sprogforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med forståelse af ord og udtryk og med strategier til at lære sig nye ord samt kritisk refleksion over ord og udtryk, sprogbrug og sproglige virkemidler i tekster og i mundtligt sprog.
- Tekstforståelse. Undervisningen omfatter arbejde med en aktiv og meningssøgende indstilling til læsning før, under og efter læsning. Der arbejdes med kritisk stillingtagen og refleksion over det, der står direkte i teksten, det, der kræver følgeslutninger på tværs af sætninger og afsnit, det, der kræver kombination af flere tekstdele for at skabe betydning, og det, der kræver, at man forholder sig reflekteret på et overordnet niveau i stadigt mere komplekse tekster.
- Sammenhæng. Undervisningen omfatter kritisk refleksion over teksters forbindelse til egen og andres livsverden samt kritisk stillingtagen til udsagn og budskaber i tekster i relation til den sammenhæng, de optræder i. Dette indebærer kritisk refleksion over tekstens troværdighed gennem kritisk undersøgelse af afsenderforhold, argumentation og tekstens kontekst

Fremstilling

1. trinforløb

Delmål og vidensområder for fremstilling 1.-2. klassetrin

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer.

Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan udtrykke sig med et formål på baggrund af egne tanker, følelser, fantasi, oplevelser og viden i nære og velkendte situationer.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Håndskrift og layout. Undervisningen omfatter arbejde med små og store bogstavers skriveveje, skrivegreb og begyndende tastaturskrivning med ti fingre i egne produktioner.
- Forberedelse. Undervisningen omfatter arbejde med idégenerering og vidensindsamling og strukturering af idéer og viden. Undervisningen omfatter fokus på formål og form i enkle tekster i tekst, tale, lyd og billede.
- Fremstilling. Undervisningen omfatter arbejde med at give udtryk for tanker, fantasi og idéer i enkle produktioner og arbejde med teksters formål og deres struktur. Undervisningen omfatter arbejde med at producere enkle tekster med brug af forskellige modaliteter under hensyntagen til formålet med produktet. Undervisningen omfatter arbejde med at formulere sig i sammenhængende tekster mundtligt, i hånden og på tastatur.
- Respons. Undervisningen omfatter arbejde med at læse, lytte og se egne tekster igennem med begyndende opmærksomhed på en modtager. Undervisningen omfatter arbejde med at samtale om egne og andres produkter undervejs i fremstillingsprocessen på baggrund af enkle kriterier relateret til sprog, modaliteter, struktur, formål og indhold.
- Korrektur. Undervisningen omfatter arbejde med lydbaserede stavestrategier og begyndende opmærksomhed på tegnsætning, sprog og undersøgelse af stavelser, lydfølger, betydningsdele og ordspecifikke stavemåder i funktionelle skriveaktiviteter.

- Præsentation og evaluering. Undervisningen omfatter arbejde med præsentation af egne tekster alene eller sammen med andre samt evaluering af egne og andres tekster på baggrund af enkle kriterier relateret til form, formål og indhold.

2. trinforløb

Delmål og vidensområder for fremstilling på 3.-4. klassetrin

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan udtrykke sig med et formål på baggrund af egne tanker, følelser, fantasi, oplevelser og viden i skrift, tale, lyd og billede i hverdagssituationer og i faglige situationer ud fra tekster i danskfaget. Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Håndskrift og layout. Undervisningen omfatter arbejde med udvikling af en læselig og sammenbundet håndskrift og udvikling af tastaturfærdigheder med ti fingre, så de ubesværet og stadigt hurtigere kan skrive i hånden og på tastatur i egne produktioner. Undervisningen omfatter arbejde med tekstbehandling og layout.
 - Forberedelse. Undervisningen omfatter arbejde med idéudvikling, indsamling af viden, vurdering og strukturering af ideer. Undervisningen omfatter fokus på formål og struktur i forskellige tekster produktioner i tekst, tale, lyd og billede.
 - Fremstilling. Undervisningen omfatter arbejde med fremstilling af stadigt længere produktioner i flere genrer med fokus på formål og struktur. Undervisningen omfatter arbejde med at skabe sammenhæng på sætnings- og afsnitsniveau og mellem forskellige modaliteter i tekster under hensyntagen til formålet med produktet. Undervisningen omfatter arbejde med at formulere sig sammenhængende mundtligt og skriftligt.
 - Respons. Undervisningen omfatter arbejde med at læse, lytte og se egne og andres tekster igennem med en modtagers øjne med henblik på at justere sprog, indhold og modaliteter i teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at give og modtage konstruktiv respons på produkter på baggrund af kriterier relateret til sprog, modaliteter, struktur, formål og indhold.
 - Korrektur. Undervisningen omfatter arbejde med tegnsætning, sprog og stadigt mere komplekse stavestrategier med fokus på undersøgelse af stavelser, lydfølger, betydningsdele og ordspecifikke stavemåder i funktionelle skriveaktiviteter.
 - Præsentation og evaluering. Undervisningen omfatter arbejde med præsentation af egne produktioner i skrift, tale, lyd eller billede i en form, der passer til indhold og formål. Undervisningen omfatter refleksion over fremstillingsprocessen og evaluering af egne og andres færdige produktioner på baggrund af kriterier relateret til struktur, formål og indhold.
3. trinforløb
- Kompetencemål for fremstilling på 5.-6. klassetrin
- Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan udtrykke sig sammenhængende med et formål på baggrund af viden, erfaringer og egne tanker i skrift, tale, lyd og billede i hverdagssituationer, i faglige situationer ud fra tekster i danskfaget og i formelle situationer med større bevidsthed om modtagerrettet kommunikation. Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder
- Planlægning. Undervisningen omfatter arbejde med planlægning og styring af længere fremstillingsprocesser. Undervisningen omfatter arbejde med redskaber og strategier til at generere idéer og få overblik over den kommende fremstillingsproces.

- **Forberedelse.** Undervisningen omfatter arbejde med idéudvikling, indsamling af viden, vurdering og strukturering af idéer og viden. Undervisningen omfatter fokus på formål og struktur i forskellige produktioner i skrift, tale, lyd og billede. Opmærksomhedspunkt Eleven kan formulere en sammenhængende tekst med en tydelig tekststruktur, fx en beretning eller en beskrivelse af et velkendt fænomen.
- **Fremstilling.** Undervisningen omfatter arbejde med fremstilling af stadigt mere komplekse produktioner i varierede genrer og fremstillingsformer med bevidsthed om formål, struktur og modtager. Undervisningen omfatter arbejde med at skabe sammenhæng på sætnings- og afsnitsniveau og med valg og tilpasning af modaliteter i teksten under hensyntagen til formålet med produktet. Undervisningen omfatter arbejde med at formulere sig sammenhængende mundtligt og skriftligt.
- **Respons.** Undervisningen omfatter arbejde med at læse, lytte og se tekster igennem inden præsentation for en modtager med henblik på at gennemarbejde sprog og indhold samt evaluere sammenhængen mellem modaliteter i teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at give og modtage konstruktiv respons på tekster på baggrund af kriterier relateret til teksters sprog, modaliteter, struktur, formål og indhold.
- **Korrektur.** Undervisningen omfatter arbejde med tegnsætning, sprog og komplekse stavestrategier med fokus på undersøgelse af stavelser, lydfølger, betydningsdele og ordspecifikke stavemåder med henblik på retskrivning og layout i funktionelle skriveaktiviteter.
- **Præsentation og evaluering.** Undervisningen omfatter arbejde med præsentation af eget produkt i en form, der passer til indhold og formål, på baggrund af respons fra andre, samt korrektur og evaluering af eget arbejde. Undervisningen omfatter refleksion over erfaringer opnået gennem fremstillingsprocessen samt evaluering af egne og andres færdige produkter på baggrund af kriterier relateret til form, formål og indhold.

3. trinforløb

Delmål og vidensområder for fremstilling på 7.-9. klassetrin

Eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan udtrykke sig sammenhængende, sprogligt klart og varieret med bevidsthed om formål og modtager på baggrund af viden, erfaringer og egne tanker i skrift, tale, lyd og billede i mangeartede og stadigt mere komplekse situationer.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- **Planlægning.** Undervisningen omfatter arbejde med planlægning og styring af længere fremstillingsprocesser. Undervisningen omfatter arbejde med redskaber og strategier til at generere idéer og få overblik over den kommende fremstillingsproces.
- **Forberedelse.** Undervisningen omfatter arbejde med idéudvikling, indsamling af viden samt vurdering og strukturering af idéer og viden. Undervisningen omfatter fokus på formål og form i forskellige tekster i tekst, tale, lyd og billede.
- **Fremstilling.** Undervisningen omfatter arbejde med fremstilling af stadigt længere komplekse produktioner i varierede genrer og brug af fremstillingsformer i mangeartede situationer i skrift, tale, lyd og billede med bevidsthed om modtagerperspektiver. Undervisningen omfatter arbejde med at skabe sammenhæng på sætnings- og afsnitsniveau og med valg og tilpasning af modaliteter i tekster under hensyntagen til formålet med produktet. Undervisningen omfatter arbejde med at formulere sig sammenhængende i længere tekster mundtligt og skriftligt.

- Respons. Undervisningen omfatter arbejde med at læse, lytte og se produkter igennem inden præsentation for en modtager med henblik på at gennemarbejde sprog, indhold og reflektere over sammenhængen mellem modaliteter i teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at give og modtage konstruktiv respons på tekster på baggrund af kriterier relateret til teksters form, formål og indhold. Dertil arbejdes med at give respons på tekstens brug af stilistiske virkemidler og at kunne vurdere, hvordan disse har betydning for afsender og modtager af teksten.
- Korrektur. Undervisningen omfatter arbejde med stavestrategier, retstavning, tegnsætning, grammatik og layout i funktionelle skriveaktiviteter.
- Præsentation og evaluering. Undervisningen omfatter arbejde med præsentation af eget produkt i en form, der passer til indhold og formål, på baggrund af respons fra andre, samt korrektur og evaluering af eget arbejde. Undervisningen omfatter refleksion over erfaringer opnået gennem fremstillingsprocessen samt evaluering af egne og andres færdige produkter på baggrund af kriterier relateret til form, formål og indhold.

Fortolkning

1. trinforløb

Delmål og vidensområder for fortolkning på 1.-2. klassetrin

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne lærer at fortolke æstetiske tekster, og at de lærer, at æstetiske tekster indbyder til oplevelse, indlevelse og indsigt gennem brug af æstetiske virkemidler. For at eleverne kan forholde sig til tekstens æstetiske behandling af et emne, må læreren fortrinsvis vælge tekster, der knytter an til elevernes eget liv og erfaringshorisont.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Oplevelse og indlevelse. Undervisningen omfatter oplevelse og indlevelse i den æstetiske tekst som baggrund for det videre arbejde med teksten. Undervisningen omfatter leg med sprog og billeder i æstetiske tekster med henblik på at vække nysgerrighed og forståelse.
- Undersøgelse. Undervisningen omfatter undersøgelse af teksters handling og træk samt arbejde med forløb, personkarakteristik og enkle sproglige, billedlige og lydige virkemidler i æstetiske tekster.
- Fortolkning. Undervisningen omfatter dialog om, hvad teksten drejer sig om, på baggrund af undersøgelsen af teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at samle tekstens udsagn i temaer og at begrunde disse i teksten. Dertil omfatter undervisningen arbejde med at omskabe dele af den æstetiske tekst til andre genrer, evt. med brug af andre modaliteter.
- Vurdering. Undervisningen omfatter arbejde med at udtrykke og begrunde egne oplevelser af tekster samt diskutere forskellige tolkninger af teksters temaer. Undervisningen omfatter arbejde med at finde begrundelser i teksterne for udsagn og oplevelser.
- Perspektivering. Undervisningen omfatter arbejde med at sætte tekstens temaer i relation til eget og andres liv.

2. trinforløb

Delmål og vidensområder for fortolkning på 3.-4. klassetrin

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne lærer at undersøge og fortolke æstetiske tekster, og at de lærer, at æstetiske tekster indbyder til oplevelse, indlevelse og indsigt gennem brug af æstetiske virkemidler. Tekstvalget skal knytte an til elevernes erfaringshorisont og forhåndsviden, men også åbne mulighed for at give eleverne indblik i andres liv.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Oplevelse og indlevelse. Undervisningen omfatter oplevelse og indlevelse i den æstetiske tekst som baggrund for videre arbejde med teksten. Undervisningen omfatter dramatisering af tekstens univers gennem brug af oplæsning, tegning, kropslige og billedlige udtryksformer.
- Undersøgelse. Undervisningen omfatter undersøgelse af de aspekter af teksten, som teksten indbyder til, for at forstå, hvordan teksten skaber oplevelser og indtryk. Undervisningen omfatter arbejde med aspekter af tekstens komposition samt opmærksomhed på, hvordan tekster er mere eller mindre klare eksempler på en genre.
- Fortolkning. Undervisningen omfatter dialog om, hvad teksten drejer sig om, på baggrund af undersøgelsen af teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at samle tekstens udsagn i temaer og at begrunde disse i teksten.
- Vurdering. Undervisningen omfatter arbejde med at udtrykke og begrunde egne oplevelser af tekster samt diskutere forskellige tolkninger af teksten og vurdere, om tolkningerne er tekstnære og rimelige. Dertil omfatter undervisningen arbejde med at forstå, at elementer i en tekst kan være åbne for fortolkning.
- Perspektivering. Undervisningen omfatter arbejde med at sætte tekstens temaer og udsagn i relation til egen og andres livssituation. Undervisningen omfatter arbejde med at perspektivere teksten til andre tiders fremstilling af lignende temaer, herunder tekster fra Dansk litteraturs kanon eller til forfatterens andre værker.

3. trinforløb**Delmål og vidensområder for fortolkning på for 5.-6. klassetrin.**

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne lærer forskellige tilgange til at undersøge og fortolke æstetiske tekster, og at de lærer, at æstetiske tekster indbyder til oplevelse, indlevelse og indsigt gennem brug af æstetiske virkemidler. Tekstvalget skal knytte an til elevernes erfaringshorisont og forhåndsviden, men også åbne mulighed for at give eleverne indblik i andres liv og nye emner. Teksterne kan på 3. trin indeholde formmæssige eksperimenter på flere områder i takt med, at eleverne har gjort sig erfaringer med andre æstetiske tekster.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Oplevelse og indlevelse. Undervisningen omfatter oplevelse og indlevelse i den æstetiske tekst som baggrund for det videre arbejde med teksten. Undervisningen omfatter arbejde med oplæsning og dramatisering som måder at udtrykke elevernes oplevelse af tekstens univers og stemning på. Dertil omfatter undervisningen arbejde med æstetiske teksters måder at bruge sproget på, måder at skabe tid og rum på samt måder, hvorpå æstetiske teksters form har betydning for oplevelsen og indlevelsen.
- Undersøgelse. Undervisningen omfatter undersøgelse af tekstens handling, og hvordan sproglige, billedlige og lydige virkemidler skaber et fiktivt univers eller anlægger et æstetisk blik på virkeligheden. Undervisningen omfatter arbejde med de aspekter af teksten indhold og form, som teksten indbyder til, herunder aspekter af tekstens

komposition, miljø og personer. Dertil omfatter undervisningen arbejde med fortællerpositionens betydning for oplevelsen af teksten og opmærksomhed på, hvordan tekster er mere eller mindre klare eksempler på en genre.

- Fortolkning. Undervisningen omfatter dialog om, hvad tekster drejer sig om, på baggrund af undersøgelsen af teksten. Undervisningen omfatter arbejde med at samle tekstens udsagn i temaer og at begrunde disse i teksten. Dertil omfatter undervisningen arbejde med at omskabe dele af den æstetiske tekst til andre genrer, evt. med brug af andre modaliteter, som en vej til at styrke elevernes forståelse for tekstens egenart.
- Vurdering. Undervisningen omfatter arbejde med at udtrykke og begrunde egne oplevelser af tekster samt diskutere forskellige tolkninger af teksten og vurdere, om tolkningerne er tekstnære og rimelige. Dertil omfatter undervisningen arbejde med at forstå, at elementer i en tekst kan være åbne for fortolkning. Undervisningen omfatter opmærksomhed på, at tekster, herunder tekster fra Dansk litteraturs kanon, er blevet opfattet og vurderet anderledes i deres samtid end i vores tid.
- Perspektivering. Undervisningen omfatter arbejde med at sætte tekstens temaer og udsagn i relation til egen og andres livssituation og med at sætte teksten i relation til tekstens samtid og den litterære periode, som teksten repræsenterer. Desuden omfatter undervisningen perspektivering til andre værker, andre tiders fremstilling af lignende temaer eller til forfatterens andre værker.

4. trinforløb

Delmål og vidensområder for fortolkning på 7.-9. klassetrin.

Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne lærer forskellige tilgange til at undersøge, fortolke samt diskutere æstetiske tekster, og at de lærer, at æstetiske tekster indbyder til oplevelse, indlevelse og indsigt gennem brug af æstetiske virkemidler. Tekstvalget skal på 4. trinforløb afspejle en kompleksitet i form af fortælleposition, komposition, fortolkningsåbenhed mv. og skal samtidig knytte an til elevernes erfaringshorisont og åbne mulighed for at give eleverne indblik i andres liv og nye emner.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Oplevelse og indlevelse. Undervisningen omfatter oplevelse og indlevelse i den æstetiske teksts univers og stemning gennem oplæsning og dramatisering som baggrund for det videre arbejde med teksten. Dertil omfatter undervisningen arbejde med æstetiske teksters måder at bruge sproget på, måder at skabe tid og rum på samt måder, hvorpå æstetiske teksters form har betydning for oplevelsen og indlevelsen.
- Undersøgelse. Undervisningen omfatter undersøgelse af de aspekter af tekstens handling og virkemidler, som teksten lægger op til, herunder samspillet mellem tekstens æstetiske sprogbrug, dens indhold og virkeligheden. Dertil omfatter undervisningen arbejde med fortællerpositionens betydning for oplevelsen af teksten og opmærksomhed på, hvordan tekster er mere eller mindre klare eksempler på en genre.
- Fortolkning. Undervisningen omfatter arbejde med at samle tekstens udsagn i flertydige fortolkninger og begrunde disse i teksten. Undervisningen omfatter diskussion af, hvad teksten drejer sig om, herunder hvordan tekster fremstiller identitet, hvordan tekstens virkemidler skaber oplevelse, og hvordan teksten behandler et emne æstetisk.

Dertil omfatter undervisningen omskabelse af dele af den æstetiske tekst til andre genrer, evt. med brug af andre modaliteter, som en vej til at styrke elevernes forståelse for tekstens egenart.

- Vurdering. Undervisningen omfatter arbejde med at udtrykke og begrunde egne oplevelser af tekster samt diskutere forskellige tolkninger af teksten med henblik på at forstå, at elementer i en tekst kan være åbne for fortolkning. Vurdering af teksten omfatter diskussion af forskellige tolkninger af teksten vurderet på, om de er tekstnære og rimelige. Undervisningen omfatter opmærksomhed på, at tekster, herunder tekster fra Dansk litteraturs kanon, er blevet opfattet og vurderet anderledes i deres samtid end i vores tid.
- Perspektivering. Undervisningen omfatter arbejde med at sætte tekstens temaer og udsagn i relation til egen og andres livssituation og aktuelle problemstillinger samt diskussion af, hvorvidt teksten gav indblik i relevante emner og temaer og andres perspektiv på verden. Undervisningen omfatter arbejde med at sætte teksten i relation til tekstens samtid og den litterære periode, som teksten repræsenterer. Desuden omfatter undervisningen perspektivering til andre værker, andre tiders og fremtidige tiders fremstilling af lignende temaer eller til forfatterens andre værker.

Kommunikation

1. trinforløb

Delmål og vidensområder for kommunikation på 1.-2. klassetrin.

Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne forstår, at vi bruger sproget, sprogets virkemidler og andre kommunikative ressourcer til forskellige formål, og at vi bruger sproget forskelligt afhængigt af situationen.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Dialog. Undervisningen omfatter dialog, dvs. vekslen mellem at tale og lytte, i samtale og samarbejde.
- Krop og drama. Undervisningen omfatter drama og teater samt refleksion over elevernes brug af stemme og kropssprog i hverdagssituationer.
- It og kommunikation. Undervisningen omfatter brugen af digital teknologi i kommunikationssituationer i hverdagen og modtagerrettet kommunikation. Undervisningen bør fokusere på kombination af modaliteterne ord, billede og lyd og på variation af disse.
- Sprog og kultur. Undervisningen omfatter arbejdet med det danske sprog med fokus på, at dansk kan tales på forskellige måder, og dertil på ligheder og forskelle mellem dansk og enkle norske og svenske udtryk.
- Sproglig bevidsthed. Undervisningen omfatter iagttagelse af sproget brugt i forskellige sammenhænge samt iagttagelse af sprogets kommunikative og æstetiske muligheder.

2. trinforløb

Delmål og vidensområder for kommunikation på 2. trinforløb for 3.-4. klassetrin. Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan kommunikere i hverdagssituationer og i overskuelige formelle og sociale situationer med forståelse

for regler og normer for kommunikation. Eleverne skal derfor fortsat udvikle deres forståelse af, at vi bruger sproget, sprogets virkemidler og andre kommunikative ressourcer til forskellige formål, og at vi bruger sproget forskelligt afhængigt af situationen.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Dialog. Undervisningen omfatter aktiv deltagelse i dialog i mindre grupper, dvs. vekslen mellem at tale og lytte, i samtale og samarbejde samt samtaleregler og forskellige samtaleformer.
- Krop og drama. Undervisningen omfatter drama og teater samt refleksion over elevernes brug af stemmens virkemidler og kropssprog i overskuelige formelle og sociale situationer.
- It og kommunikation. Undervisningen omfatter begyndende bevidsthed om det at færdes i virtuelle universer, brugen af digital teknologi i kommunikationssituationer og modtagerrettet kommunikation. Undervisningen bør fortsat fokusere på kombination af modaliteterne ord, billede og lyd og variation af disse.
- Sprog og kultur. Undervisningen omfatter at undersøge egen og andres sproglige og kulturelle baggrund og socialt, kulturelt og geografisk betingede ligheder og forskelle mellem sprog. Undervisningen skal desuden inddrage enkle norske og svenske tekster.
- Sproglig bevidsthed. Undervisningen omfatter iagttagelse af sproget brugt i forskellige sammenhænge samt iagttagelse af sprogets kommunikative og æstetiske muligheder. Desuden fokuseres på forskelle på talt og skrevet sprog og andre modaliteter.

3. trinforløb

Delmål og vidensområder for kommunikation på 3. trinforløb for 5.- 6. klassetrin.

Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan kommunikere med stadigt større bevidsthed om, hvad sproget gør, og hvad sproget kan i såvel hverdagssituationer som i overskuelige formelle og sociale situationer. Eleverne skal udbygge deres forståelse af, at vi bruger sproget, sprogets virkemidler og andre kommunikative ressourcer til forskellige formål, og at vi bruger sproget forskelligt afhængigt af situationen.

Beskrivelse af færdigheds- og vidensområder

- Dialog. Undervisningen omfatter arbejde med samtaleregler, samtaleformer og at påtage sig forskellige roller i samtaler.
- Krop og drama. Undervisningen omfatter drama og teater samt refleksion over brug af stemmens virkemidler og kropssprog i overskuelige formelle og sociale situationer, herunder oplæsning og mundtlig fremlæggelse.
- It og kommunikation. Undervisningen omfatter bevidst færden i et virtuelt univers, brugen af digital teknologi til samarbejde, i forskellige kommunikationssituationer og modtagerrettet kommunikation. Undervisningen bør fortsat fokusere på variation og kombination af modaliteterne ord, billede og lyd.
- Sprog og kultur. Undervisningen omfatter samspillet mellem sprog og kultur med henblik på at indgå i sprogligt mangfoldige situationer. Undervisningen omfatter kommunikation i enkle situationer med nordmænd og svenskere. Undervisningen omfatter sammenligning af dansk, norsk og svensk sprog samt sprogenes historie og kendetegn.

- Sproglig bevidsthed. Undervisningen omfatter iagttagelse af sproget brugt i forskellige sammenhænge samt iagttagelse af sprogets kommunikative og æstetiske muligheder. Desuden fokuseres på forskelle på talt og skrevet sprog og andre modaliteter.

4. trinforløb

Slutmål og vidensområder for kommunikation på 4. trinforløb for 7.- 9. klassetrin.

Eleven kan deltage reflekteret i kommunikation i komplekse formelle og sociale situationer. Undervisningen skal føre frem mod, at eleverne kan deltage reflekteret i kommunikation ved brug af sproget, sprogets virkemidler og andre kommunikative ressourcer i forhold til komplekse formelle og sociale situationer. Eleverne skal udbygge deres forståelse af, at vi bruger sproget til forskellige formål, og at vi bruger sproglige normer og omgangsformer afhængigt af situationen.

- Dialog. Undervisningen omfatter at påtage sig forskellige roller i samtalsituationer, herunder at argumentere og informere. Der fokuseres på at analysere samtaler ved at identificere retoriske virkemidler, talehandlinger og positionering, samt hvad der kendetegner en demokratisk dialog.
- Krop og drama. Undervisningen omfatter refleksion over elevernes brug af stemmens virkemidler og kropssprog i komplekse formelle og sociale situationer.
- It og kommunikation. Undervisningen omfatter anvendelse af digital teknologi til kommunikation, teksters påvirkning af modtageren og valg af digitale teknologier, der passer til situationen. Der er fokus på bevidst færden i et virtuelt univers og digitale teknologiers betydning for elevens eget liv og fællesskab.
- Sprog og kultur. Undervisningen omfatter samspillet mellem sprog og kultur med henblik på at indgå i sprogligt komplekse situationer. Undervisningen omfatter kommunikation i en globaliseret verden.
- Sproglig bevidsthed. Undervisningen omfatter brug af sproget i forskellige sammenhænge samt et fokus på, hvad vi bruger sproget til, at vi gør noget gennem sproget, og at sproget bruges forskelligt afhængigt af situationen. Desuden fokuseres på forskelle på talt og skrevet sprog og andre modaliteter. Der fokuseres på at identificere, karakterisere og diskutere afsenderens sprogbrug

3. Strukturering af undervisningen i dansk

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag eller emne. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med de mange områder i danskfaget. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Engelsk-slut og del

1. Det overordnede formål med undervisningen i Engelsk på Blå Veje Skole.

Eleverne skal i faget engelsk udvikle sproglige, tekstmæssige og interkulturelle kompetencer, så de kan anvende engelsk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal udvikle deres nysgerrighed og bevidsthed om engelsk sprog og kunne vælge egnede sproglærings- og kommunikationsstrategier som grundlag for fremmedsprogsindlæringen.

Eleverne skal, ved at anvende varierede arbejdsmetoder, it og medier, tværfagligt samarbejde og internationale kontakter, opnå oplevelse, fordybelse og virkelyst. Herved skal eleverne bevare lysten til at beskæftige sig med sprog og kulturer til fremme af deres alsidige udvikling.

Eleverne skal arbejde med emner der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede verden, så de bliver fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og kan forberede sig til et liv i et globalt samfund.

Sprog er mundtlig og skriftlig kommunikation, og kommunikation foregår i kulturelle, samfundsmæssige og tekstmæssige sammenhænge. På denne baggrund har faget tre sammenhængende kompetenceområder: Mundtlig kommunikation, skriftlig kommunikation samt kultur og samfund.

Skriftlig kommunikation Skriftlig kommunikation har fokus på, at eleven skal kunne forstå og producere skriftligt sprog i forskellige sammenhænge og gradvist arbejde sig hen imod øget sproglig kompleksitet og præcision. Eleven skal kunne læse og skrive forskellige typer tekster og skal desuden opbygge strategier til udvikling af skriftsproget. Gennem arbejdet med skriftlig kommunikation får eleverne desuden indsigt i sprog, sprogbrug og sproglæring.

Mundtlig kommunikation har fokus på, at eleven skal kunne forstå og producere mundtligt sprog i forskellige sammenhænge. Desuden er der fokus på strategier til løsning af kommunikative problemer, udvikling af ordforrådet og variation i sproget samt sproglæringsstrategier.

Kultur og samfund er den ramme, som sproget anvendes i. Området har fokus på, at eleverne skal kunne bruge sproget i forskellige sammenhænge med forskellige formål. Disse formål omfatter både konkrete og tekstmæssige interaktioner med andre samt digital adgang til den store del af verden, der benytter engelsk.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med engelskfaget. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Vitaminerne vil være hovedformålet ved undervisningen, men der vil med alderen stigende være mere fokus op det faglige stof.

2. Delmål og slutmål for engelskundervisningen

Hvad skal de kunne efter 3.klasse?

Mundtlig Kommunikation: Eleven kan deltage i korte og enkle samtaler om konkrete hverdagsemner på engelsk.

- Lytning: At forstå mundtligt engelsk både i dialog og som monolog.
- Samtale: At indgå i dialog med andre i forskellige situationer.
- Præsentation: At producere mundtligt engelsk som monolog i forskellige situationer.
- Sprogligt fokus: At opbygge ordforråd, både enkeltord, chunks og fraser.
- Kommunikationsstrategier: At opbygge strategier til løsning af kommunikative problemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Skriftlig kommunikation: Eleven kan forstå og skrive hyppige ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk

- Læsning: At forstå skriftligt engelsk i forskellige teksttyper.
- Skrivning: At skrive engelsk både dialogisk og mere monologisk.
- Sprogligt fokus: At være opmærksom på at kunne producere sætninger og enkle betydningsbærende morfemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Kultur og samfund Eleven kan sammenligne børns hverdag i engelsksprogede lande med egen hverdag

- Interkulturel kontakt: At deltage i interaktion med andre børns liv gennem tekster og evt. kontakter.
- Engelsk som adgang til verden: At få indsigt i, hvor og hvordan engelsk bruges som sprog både i og uden for Danmark.
- Tekster og medier: At kunne genkende forskellige genrer og selv producere nogle af dem samt brug af forskellige medier

Hvad skal de kunne efter 6.klasse?

Mundtlig kommunikation: Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk.

- Lytning: At forstå mundtligt engelsk både i dialog og som monolog.
- Samtale: At indgå i dialog med andre i forskellige situationer.
- Præsentation: At producere mundtligt engelsk som monolog i forskellige situationer.
- Sprogligt fokus: At opbygge ordforråd, både enkeltord, fraser og sætninger.
- Kommunikationsstrategier: At opbygge strategier til løsning af kommunikative problemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Skriftlig kommunikation: Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk

- Læsning: At forstå skriftligt engelsk i forskellige teksttyper.
- Skrivning: At skrive engelsk både dialogisk og mere monologisk.
- Sprogligt fokus: At være opmærksom på at kunne producere sætninger og enkle betydningsbærende morfemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Kultur og samfund: Eleven kan indgå i enkle kulturmøder ved brug af forskellige medier

- Interkulturel kontakt: At deltage i interaktion med andre børns liv gennem tekster og kontakter.
- Engelsk som adgang til verden: At få indsigt i, hvor og hvordan engelsk bruges som sprog både i og uden for Danmark.
- Tekster og medier: At kunne genkende forskellige genrer og selv producere nogle af dem samt brug af forskellige medier

Hvad skal de kunne efter 9.klasse?

Mundtlig kommunikation: Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på engelsk

- Lytning: At forstå mundtligt engelsk både i dialog og som monolog.
- Samtale: At indgå i dialog med andre i forskellige situationer.
- Præsentation: At producere mundtligt engelsk som monolog i forskellige situationer.
- Sprogligt fokus: At opbygge ordforråd, både enkeltord, fraser og gambitter.
- Kommunikationsstrategier: At opbygge strategier til løsning af kommunikative problemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Skriftlig kommunikation: Eleven kan forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskellige formål på engelsk.

- Læsning: At forstå skriftligt engelsk i forskellige teksttyper.
- Skrivning: At skrive engelsk både dialogisk og mere monologisk.
- Sprogligt fokus: At være opmærksom på at kunne producere sætninger og enkle betydningsbærende morfemer.
- Sproglæringsstrategier: At opbygge strategier til læring af sprog.

Kultur og samfund: Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

- Interkulturel kontakt: At deltage i interaktion med andre børn og unge gennem tekster og kontakter.
- Engelsk som adgang til verden: At få indsigt i, hvor og hvordan engelsk bruges som sprog både i og uden for Danmark.
- Tekster og medier: At kunne genkende forskellige genrer og selv producere nogle af dem samt brug af forskellige medier

3. Strukturering af undervisningen i Engelsk

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med de mange områder i verdensborgerskabs faget. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov. Elever har engelsk allerede fra 0.klasse på Blå Veje Skole.

Tysk

1. Det overordnede formål med undervisningen i Tysk på Blå Veje Skole.

Eleverne skal udvikle kompetencer til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt, så de kan anvende tysk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres sproglige bevidsthed og fremmedsprogsindlæring samt styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse gennem kulturmøder. Gennem oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling. Faget tysk skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

2. Slutmål, færdighed og vidensmål for tyskfaget

Eleven kan deltage i længere, spontane samtaler og argumentere for egne synspunkter på tysk.

Eleven kan forstå og skrive længere, sammenhængende tekster med forskellige formål på tysk.

Eleven kan agere selvstændigt i internationale kulturmøder på baggrund af forståelse af kulturelle og samfundsmæssige forhold.

Mundtlig tysk (MT)

Færdigheds mål: Undervisningen giver eleven mulighed for at:

- kunne udtale tysk korrekt.
- kunne anvende kasus i grammatikøvelser og har kendskab til sætningsopbygning
- Kunne forstå hovedindhold i en alderssvarende mundtlig fortælling uden at skulle kunne alle gloser
- Kunne samtale om kendte emner.
- kunne improvisere i mundtligt ukendte, dog stadigvæk overskuelige situationer
- kunne udbygge deres fornemmelse for sproget således, at de er blevet endnu mere sikre i hvad der lyder rigtigt eller forkert på tysk
- Kunne samtale om kendte emner.
- Kunne improvisere en samtale i en overskuelige ramme om et ukendt emne.
- Kunne forstå det væsentlige i mundtlige fortællinger indenfor kendte og ukendte emner.
- fremlægge et forberedt stof områdene alene eller i samarbejde med andre
- redegøre med rimelig præcision, lethed og spontanitet for egne erfaringer, følelser, holdninger og viden i forbindelse med samtaler og debatter.
- Vidensmål: Undervisningen giver eleven mulighed for at
- have et aktivt ordforråd, som omfatter det daglige liv.
- have viden om hovedindhold samt mere specifikke oplysninger i et fortalt stof om emner af personlig, kulturel og samfundsmæssig relevans
- kende til korrekt sætningsopbygning
- Viden om de regelmæssige/uregelmæssige bøjninger igennem tiderne

- Kunne gøre brug af synonymer og omformuleringer.

Skriftlig tysk (ST)

Færdighedsmål: Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- Kunne skrive et grundlæggende grammatisk korrekt tysk,
- kende til korrekt sætningsopbygning og anvende retskrivning og tegnsætning præcist
- kunne forstå hovedindhold i en alderssvarende læsetekst uden at skulle kunne alle gloser
- kunne udtrykke sig forståeligt og sammenhængende skriftligt og kan overføre udsagnsordsbøjninger til deres skriftlige opgaver.
- Kunne anvende kasus i grammatikøvelser og har kendskab til sætningsopbygning
- kunne skrive en sammenhængende tekst eller historie på tysk.
- kunne forstå det væsentlige i en læsetekst indenfor kendte og ukendte emner.
- Kunne anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcis ordforråd indenfor kendte emneområder og benytte idiomatiske vendinger i skrift
- Kunne udtrykke sig skriftligt med rimelig præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset udvalgte genrer og situationer og afpasse en skreven tekst i forhold til modtageren
- være bevidst om egne tysksproglige styrker og svagheder og arbejde med disse.
- Udnytte medierne, herunder de elektroniske medier, i forbindelse med informationssøgning, skriftlige afleveringer og hjemmearbejde.

Vidensmål: Undervisningen giver eleverne mulighed for:

- viden om kernegrammatiske områder, såsom ordklasser, ordstilling, verbernes former og funktioner
- basisviden om gængse teksters opbygning og benytte denne ved formulering af egne tekster
- viden om virkemidler indenfor retorik og argumentation
- Viden om hjælpemidler til at læse tekster herunder at anvende ordbøger (både i trykt form og elektronisk), grammatiske oversigter og bruge stavekontrol hensigtsmæssigt.
- Viden om tekstskabeloner og modeller
- Viden om notatteknikker

Kultur og samfund (KS)

Færdighedsmål: Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- Kunne sammenholde eksempler fra tysk kultur med den danske kultur
- Kunne forstå og referere indholdet af tekster indenfor forskellige genrer om en række forskellige emner,
- anvende viden fra tekster og andre medietyper om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos befolkningsgrupper i tysktalende lande
- anvende tysk som internationalt kommunikationsmiddel

- sammenligne egen og andres kulturer og anvende viden om ligheder og forskelle mellem tysk og andre sprog

Vidensmål: Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- Få viden om tyske historiske forhold og samfundsmæssigt aktuelle spørgsmål.
- få basisviden om værdier i tysktalende lande med baggrund i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa, musiktekster, blade, film, tv og internettet
- Få viden om varianter af tysk på verdensplan og samspil mellem forskellige kulturer og samfund.

3.Strukturering af undervisningen i Tysk

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med de mange områder i tysk. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Elever har tysk i 7. til 9.klasse.

Science

1. Indledning (rammesætning)

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner i faget Science. 'Science' indeholder undervisning i fagene natur/teknologi, biologi, geografi og fysisk/kemi.

2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.

Science er det andet naturfaglige fagområde på Blå Veje Skole. At blive en verdensborger kræver i vores tid en forståelse af naturfag, og hvordan den bidrager til viden og forståelse af vreden omkring os. Eleverne skal i faget natur/teknologi udvikle naturfaglige kompetencer som er tilknyttet faget. Eleverne skal i natur/teknologi tilegne sig færdigheder og viden om vigtige fænomener og sammenhænge samt udvikle tanker, sprog og begreber om natur og teknologi, som har værdi i det daglige liv.

Elevernes læring skal i vidt omfang bygge på deres egne oplevelser, erfaringer, iagttagelser og undersøgelser, som skal medvirke til, at de udvikler praktiske færdigheder, kreativitet og evne til samarbejde. Elevernes glæde ved at beskæftige sig med natur, teknologi, livsbetingelser og levevilkår samt deres lyst til at stille spørgsmål og lave undersøgelser både inde og ude skal vedligeholdes og fremmes.

Eleverne skal udvikle forståelse af samspillet mellem menneske og natur i deres eget og fremmede samfund samt ansvarlighed over for miljøet som baggrund for engagement og handling i forhold til en bæredygtig udvikling. Eleverne skal gennem faget udvikle interesse for naturfag og teknologi samt tilegne sig naturfaglige kompetencer som grundlag for det videre arbejde med fagene biologi, fysik/kemi og geografi i de større klasser.

Eleverne skal fysik/kemi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende fysiske og kemiske forhold i natur og teknologi med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt vigtige anvendelser af fysik og kemi.

Eleverne skal møde fagområderne biologi og derigennem tilegne sig færdigheder og viden om krop og sundhed, økosystemer, mikrobiologi, evolution og anvendelse af naturgrundlaget med vægt på forståelse af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og vigtige anvendelser af biologi.

Eleverne skal møde fagområdet geografi og derigennem tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden med vægt på forståelse af grundlæggende geografiske begreber, sammenhænge og samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer

Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser blandt andet ved, laboratorie arbejde, feltarbejde og brug af geografiske kilder. Elevernes interesse og nysgerrighed over for naturen, fysik, biologi, kemi, naturvidenskab og teknologi natur- og kulturgeografi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mere.

Eleverne skal tilegne sig forståelse af fremmede kulturer og opnå erkendelse af natur- og kulturgeografiens bidrag til vores verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknologi skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen – lokalt, nationalt og globalt.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med Science. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Vitaminerne vil være hovedformålet ved undervisningen, men der vil med alderen stigende være mere fokus op det faglige stof.

Det er i faget Science 4 hoved 4 mål som rød tråd gennem hele faget. Som også ender med 4 faglige slutmål.

Naturfaglige kompetenceområder, der overordnet kan beskrives som:

- **Undersøgelseskompetence:** evnen til at undersøge på naturfaglige måder.
- **Modelleringskompetence:** evnen til at bruge, vurdere og udarbejde modeller.
- **Perspektiveringskompetence:** evnen til at perspektivere et fagligt indhold og faglige metoder.
- **Kommunikationskompetence:** evnen til at kommunikere om og med naturfag på naturfaglige måder.

3.Slutmål og delmål for Science

Undersøgelse

Efter 2. klasse

Eleven kan udføre enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål. Eleverne lærer at observere i deres nære erfaringsverden og at stille naturfaglige spørgsmål, som de forsøger at besvare gennem enkle undersøgelser.

Efter 4. klasse

Eleven kan gennemføre enkle undersøgelser på baggrund af egne forventninger. Eleverne undersøger fænomener i deres nære erfaringsverden og efterprøver egne forestillinger om sammenhænge: hvad sker der mon, hvis jeg ændrer noget her...?

Efter 6. klasse

Eleven kan designe undersøgelser på baggrund af begyndende hypotesedannelse. Eleverne udfører undersøgelser med udgangspunkt i faglige begreber, bl.a. til efterprøvning af faglige hypoteser. I simple tilfælde designer eleverne selv naturfaglige undersøgelser med fokus på at gøre disse kontrollerede, systematiske og pålidelige.

Slutmål efter 9. klasse

Eleven kan designe, gennemføre og evaluere undersøgelser i science, i fagområderne fysik/kemi, geografi, biologi.

Eleverne undersøger både faglige og fællesfaglige problemstillinger. Eleverne skal kunne udforme og diskutere undersøgelser. De skal tillige kunne sammenholde deres resultater med faglige modeller.

Modellering**Efter 2. klasse**

Eleven kan anvende naturtro modeller. Eleverne arbejder med konkrete, verbale eller simple illustrationsmodeller, som er "naturtro", dvs. ligner virkeligheden. Eleverne anvender sådanne modeller i simple sammenhænge, fx i egne fortællinger. De fremstiller tillige selv helt simple naturtro modeller

Efter 4. klasse

Eleven kan anvende modeller med stigende abstraktionsgrad. Eleverne kan fortælle og i stigende grad forklare ved hjælp af verbale modeller og illustrationsmodeller. De fænomener/ting, som repræsenteres, er i stigende grad abstrakte og uhåndgribelige.

Efter 6. klasse

Eleven kan designe enkle modeller. Eleverne arbejder med større fokus på selv at repræsentere fænomener og sammenhænge. I forlængelse af dette lærer eleverne at skelne mellem model og virkelighed. Eleverne konstruerer tillige konkrete modeller som bud på løsning af udfordringer med naturfagligt indhold

Slutmål efter 9. klasse

Eleven kan anvende og vurdere modeller i science, i fagområderne fysik/kemi, geografi, biologi.

Eleverne kan forklare komplekse fænomener og sammenhænge med modeller. Eleverne kan også diskutere styrker og svagheder ved givne modeller og modeltyper samt vurdere og evt. revidere modeller i lyset af egne undersøgelser.

Perspektivering**Efter 2. klasse**

Eleven kan udføre enkle undersøgelser på baggrund af egne og andres spørgsmål. Eleverne lærer at observere i deres nære erfaringsverden og at stille naturfaglige spørgsmål, som de forsøger at besvare gennem enkle undersøgelser. Eleven kan genkende natur og teknologi i sin hverdag. Eleverne forbinder fænomener, ting og erfaringer fra deres hverdag med naturfag. De lærer om grundlæggende naturfaglige måder at se og tale om verden på.

Efter 4. klasse

Eleven kan perspektivere naturfaget til omverdenen og aktuelle hændelser. Der er stigende fokus på det samfundsmæssige niveau og på, at eleverne lærer at bruge naturfag som et afsæt for informeret stillingtagen til spørgsmål om interesseudsættninger, bæredygtighed, teknologianvendelse m.m.

Efter 6. klasse

Eleven kan designe undersøgelser på baggrund af begyndende hypotesedannelse. Eleverne udfører undersøgelser med udgangspunkt i faglige begreber, bl.a. til efterprøvning af faglige hypoteser. I simple tilfælde designer eleverne selv naturfaglige undersøgelser med fokus på at gøre disse kontrollerede, systematiske og pålidelige.

Slutmål efter 9. klasse

7.-9. klassetrin Eleven kan perspektivere i science, i fagområderne fysik/kemi, geografi, biologi yil omverdenen og relatere indholdet i faget til udvikling af naturvidenskabelig erkendelse. Eleverne lærer at syntetisere viden fra flere naturfag i arbejdet med aktuelle spørgsmål og fællesfaglige problemstillinger i både fagopdelte og fællesfaglige forløb. Der er tillige fokus på, at eleverne kan eksemplificere og diskutere, hvorledes naturfaglig viden udvikler sig.

Kommunikation

Efter 2. klasse

Eleven kan beskrive egne undersøgelser og modeller. Eleverne begynder at tilegne sig et naturfagligt sprog, som gør det muligt for dem at fortælle om og illustrere egne oplevelser, undersøgelser og modeller.

Efter 4. klasse

Eleven kan beskrive enkle naturfaglige og teknologiske problemstillinger. Eleverne lærer om fagsprog som noget andet end hverdagssprog, bl.a. gennem faglig læsning. Eleverne redegør mundtligt for afgrænsede emner. Derudover arbejder de med transformationer mellem multimodale former, fx fra figur til tekst, fra diagram til tale osv.

Efter 6. klasse

Eleven kan kommunikere om natur og teknologi. Eleverne arbejder med formidling i tale og skrift, herunder brug af multimodale virkemidler. De lærer tillige at formulere naturfaglige forklaringer samt at diskutere og argumentere med inddragelse af naturfaglig viden.

Slutmål efter 9. klasse

Eleven kan kommunikere om naturfaglige forhold med science, i fagområderne fysik/kemi, geografi, biologi. Eleverne arbejder med formidling om og med naturfag til specifikke målgrupper. Der lægges vægt på brugen af fagsprog og på begrundede valg af multimodale virkemidler. Eleverne lærer samtidig at indgå i videns-baserede diskussioner om problemstillinger samt at vurdere kilder og argumentation kritisk

Videnområder vi arbejder på Blå Veje Skole. Selvom det kan variere hvilke trin der arbejder med de forskellige temaer og videnområder, så er de følgende vejledende for lærerne for at sikre at eleverne når vores mål.

Tjekliste: Natur/teknologi

- Undersøgelser i naturfag
- Teknologi og ressourcer
- Mennesket
- Organismer
- Vand, luft og vejr
- Naturen lokalt og globalt
- Natur og miljø
- Stof og energi
- Jorden og solsystemet
- Jordklodens forandringer
- Formidling, ordkendskab, faglig læsning og skrivning

Tjekliste biologi:

- Evolution
- Økosystemer
- Krop og sundhed
- Celler, mikrobiologi, bioteknologi
- Anvendelse af naturgrundlaget
- Formidling, argumentation, ordkendskab, faglig læsning og skrivning

Tjekliste geografi:

- Undersøgelser i naturfag
- Demografi og erhverv
- Jordkloden og dens klima
- Globalisering
- Naturgrundlag og levevilkår
- Formidling, argumentation, ordkendskab, faglig læsning og skrivning

Tjekliste fysisk/kemi

- Undersøgelser, modellering og perspektivering i naturfag
- Stof og stofkredsløb
- Partikler, bølger og stråling
- Energiomsætning
- Jorden og Universet
- Produktion og teknologi
- Formidling, argumentation, ordkendskab, faglig læsning og skrivning

4. Strukturering af undervisningen i Science

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med de mange områder i Science faget. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Elever har Science i alle alderstrin.

Matematik slut og del

1. Formål med a

Eleverne skal i faget matematik udvikle matematiske kompetencer og opnå færdigheder og viden, så de kan begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer i deres aktuelle og fremtidige daglig-, fritids-, uddannelses-, arbejds- og samfundsliv.

Elevernes læring skal baseres på, at de selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Faget matematik skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en historisk, kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Eleverne skal til tider møde matematikkens ”magi” hvor elev opnår erkendelse af universets matematiske lovmæssigheder.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med matematikken. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

I de første 5 år i skolen vil bevægelse og leg fylde meget af færdigheds-indlæringen.

Vitaminerne vil være hovedformålet ved undervisningen, men der vil med alderen stigende være mere fokus op det faglige stof.

Tre elementer i matematikkens-univers

Færdighed og kompetencer

Anvendelighed og livskundskab

Matematikens Magi

2. Slutmål og delmål for Matematikfaget på Blå Veje Skole

Efter 3 klasse

Efter 6 klasse

Efter 9.klasse

Matematiske kompetencer	Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.	Eleven kan handle med overblik i sammensatte situationer med matematik.	Eleven kan handle med dømmekraft i komplekse situationer med matematik.
Tal og algebra	Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.	Eleven kan anvende rationale tal og variable i beskrivelser og beregninger.	Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.
Geometri og måling	Eleven kan anvende geometriske begreber og mål.	Eleven kan anvende geometriske metoder og beregne enkle mål.	Eleven kan forklare geometriske sammenhænge og beregne mål.
Statistik og sandsynlighed	Eleven kan udføre enkle statistiske undersøgelser og udtrykke intuitive chancestørrelser.	Eleven kan udføre egne statistiske undersøgelser og bestemme statistiske sandsynligheder.	Eleven kan vurdere statistiske undersøgelser og anvende sandsynlighed.

3. Delmål og progressionen for Matematikfaget på Blå Veje Skole

0.klasse matematik

Faglige mål -Færdigheder	Kompetencer	Tegn på forståelse
Eleverne skal have en talforståelse fra 0 til 100 - opnås gennem arbejde med tallinjer og tal tavle.	Eleven kan mundtligt tælle og genkende alle tal fra 0 til 100.	Elevere kan gennem leg og opgaver selv genkende og sige tal fra 0 til 100.
Plus og minus	Simpelt minus og plus med tallinje	Kendskab til "tier venner", og kan tælle og regne med sine fingre.
Leg med faget	Vi leger med begreberne f.eks. med hop på tallinje uden at italesætte hvad det i virkeligheden er.	At kunne deltage i legen i matematik
Geometri	Forståelse for former og mønstre	Kunne tegne, farvelægge, lege simple mønstre som firkant, cirkel og trekanter.

Vidensmål efter 3. klasse (vejledende delmål)

Eleven kan handle hensigtsmæssigt i situationer med matematik.		Problembehandling		Modellering		Ræsonnement og tankegang		Repræsentation og symbolbehandling		Kommunikation		Hjælpemidler	
	1.	Eleven kan bidrage til løsning af enkle matematiske problemer.	Eleven har viden om kendetegn ved undersøgende arbejde.	Eleven kan undersøge enkle hverdags-situationer ved brug af matematik.	Eleven har viden om sammenhænge mellem matematik og enkle hverdags-situationer.	Eleven kan stille og besvare matematiske spørgsmål.	Eleven har viden om kendetegn ved matematiske spørgsmål og svar.	Eleven kan anvende konkrete, visuelle og enkle symbolske repræsentationer.	Eleven har viden om konkrete, visuelle og enkle symbolske repræsentationer, herunder interaktive repræsentationer.	Eleven kan deltage i mundtlig og visuel kommunikation med og om matematik.	Eleven har viden om enkle mundtlige og visuelle kommunikationsformer, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan anvende enkle hjælpemidler til tegning, beregning og undersøgelse.	Eleven har viden om konkrete materialer og redskaber.
	2.									Eleven kan vise sin matematiske tænkning med uformelle skriftlige noter og tegninger.	Eleven har viden om forskellige former for uformelle skriftlige noter og tegninger.		
	3.	Eleven kan løse enkle matematiske problemer.	Eleven har viden om enkle strategier til matematisk problemløsning.	Eleven kan tolke matematiske resultater i forhold til enkle hverdagsituationer.	Eleven har viden om sammenhænge mellem matematiske resultater og enkle hverdagsituationer.	Eleven kan give og følge uformelle matematiske forklaringer.	Eleven har viden om enkle matematiske forklaringer.			Eleven kan anvende enkle fagord og begreber mundtligt og skriftligt.	Eleven har viden om enkle fagord og begreber.	Eleven kan anvende digitale værktøjer til tegning, beregning og beregninger.	Eleven har viden om metoder til undersøgelse, tegning og beregning med digitale værktøjer.
Eleven kan udvikle metoder til beregninger med naturlige tal.		Tal*		Regnestrategier*		Algebra							
	1.	Eleven kan anvende naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.	Eleven har viden om enkle naturlige tal.	Eleven kan foretage enkle beregninger med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til enkle beregninger med naturlige tal.	Eleven kan opdage systemer i figur- og talmønstre.	Eleven har viden om enkle figur- og talmønstre.						
	2.	Eleven kan anvende flercifrede naturlige tal til at beskrive antal og rækkefølge.	Eleven har viden om naturlige tals opbygning i titalssystemet.	Eleven kan udvikle metoder til addition og subtraktion med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til hovedregning, overslagsregning samt regning med skriftlige notater og digitale værktøjer.	Eleven kan beskrive systemer i figur- og talmønstre.	Eleven har viden om figur- og talmønstre.						
	3.	Eleven kan genkende enkle decimaltal og brøker i hverdags-situationer.	Eleven har viden om enkle decimaltal og brøker.	Eleven kan udvikle metoder til multiplikation og division med naturlige tal.	Eleven har viden om strategier til multiplikation og division.	Eleven kan opdage regneregler og enkle sammenhænge mellem størrelser.	Eleven har viden om sammenhænge mellem de fire regningsarter.						
Eleven kan anvende geometriske begreber og måle.		Geometriske egenskaber og sammenhænge		Geometrisk tegning		Placeringer og flytninger		Måling*					
	1.	Eleven kan kategorisere figurer.	Eleven har viden om egenskaber ved figurer.	Eleven kan beskrive egne tegninger af omverdenen med geometrisk sprog.	Eleven har viden om geometriske begreber.	Eleven kan beskrive objekters placering i forhold til hinanden.	Eleven har viden om forholdsord, der kan beskrive placeringer.	Eleven kan beskrive længde, tid og vægt.	Eleven har viden om længde, tid og vægt.				
	2.	Eleven kan kategorisere plane figurer efter geometriske egenskaber.	Eleven har viden om geometriske egenskaber ved plane figurer.	Eleven kan tegne enkle plane figurer ud fra givne betingelser og plane figurer, der gengiver enkle træk fra omverdenen.	Eleven har viden om metoder til at tegne enkle plane figurer, herunder med et dynamisk geometri-program.	Eleven kan beskrive og fremstille figurer og mønstre med spejlingssymmetri.	Eleven har viden om metoder til at fremstille figurer og mønstre med spejlingssymmetri, herunder digitale værktøjer.	Eleven kan anslå og måle længde, tid og vægt.	Eleven har viden om standardiserede og ikke-standardiserede måleenheder for længde, tid og vægt samt om analoge og digitale måle-redskaber.				
	3.	Eleven kan opdage sammenhænge mellem plane og enkle rumlige figurer.	Eleven har viden om geometriske egenskaber ved enkle rumlige figurer.	Eleven kan bygge og tegne rumlige figurer.	Eleven har viden om metoder til at bygge og tegne rumlige figurer.	Eleven kan beskrive positioner i et gitternet.	Eleven har viden om angivelse af placeringer i gitternet.	Eleven kan sammenligne enkle geometriske figurers omkreds og areal.	Eleven har viden om måleenheder for areal.				
Eleven kan udføre enkle statistiske undersøgelser og udtrykke intuitive chancestørrelser.		Statistik		Sandsynlighed									
	1.	Eleven kan anvende tabeller og enkle diagrammer til at præsentere resultater af optællinger.	Eleven har viden om tabeller og enkle diagrammer.	Eleven kan udtrykke intuitive chancestørrelser i hverdags-situationer og enkle spil.	Eleven har viden om chancebegrebet.								
	2.	Eleven kan gennemføre statistiske undersøgelser med enkle data.	Eleven har viden om enkle metoder til at indsamle, ordne og beskrive enkle data.										
	3.	Eleven kan gennemføre statistiske undersøgelser med forskellige typer data.	Eleven har viden om enkle metoder til at indsamle, ordne, beskrive og tolke forskellige typer data, herunder med regneark.	Eleven kan udtrykke chancestørrelse ud fra eksperimenter.	Eleven har viden om chanceeksperimenter.								

Vidensmål efter 6.klasse

Matematiske kompetencer	Eleven kan handle med overblik i sammensatte situationer med matematik.	Problembehandling		Modellering		Ræsonnement og tankegang		Repræsentation og symbolbehandling		Kommunikation*		Hjælpemidler		
		1.	Eleven kan opstille og løse matematiske problemer.	Eleven har viden om kendetegn ved lukkede, åbne og rene matematiske problemer samt problemer, der vedrører omverdenen.	Eleven kan gennemføre enkle modelleringsprocesser.	Eleven har viden om enkle modelleringsprocesser.	Eleven kan anvende ræsonnementer i undersøgende arbejde.	Eleven har viden om enkle ræsonnementer knyttet til undersøgende arbejde, herunder undersøgende arbejde med digitale værktøjer.	Eleven kan oversætte regneudtryk til hverdagssprog.	Eleven har viden om hverdagssproglige oversættelser af regneudtryk.	Eleven kan læse og skrive enkle tekster med og om matematik.	Eleven har viden om formål og struktur i tekster med og om matematik.	Eleven kan anvende hjælpemidler med faglig præcision.	Eleven har viden om forskellige hjælpemidlers anvendelighed i matematiske situationer.
		2.									Eleven kan mundtligt og skriftligt kommunikere varieret med og om matematik.	Eleven har viden om mundtlige og skriftlige kommunikationsformer med og om matematik, herunder med digitale medier.		
		3.	Eleven kan anvende forskellige strategier til matematisk problemløsning, herunder med digitale værktøjer.	Eleven har viden om forskellige strategier til matematisk problemløsning, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan anvende enkle matematiske modeller.	Eleven har viden om enkle matematiske modeller.	Eleven kan anvende ræsonnementer til at udvikle og efterprøve hypoteser.	Eleven har viden om enkle ræsonnementer knyttet til udvikling og efterprøvning af hypoteser.	Eleven kan oversætte mellem hverdagssprog og udtryk med matematiske symboler.	Eleven har viden om hverdagssproglige oversættelser af udtryk med matematiske symboler.	Eleven kan anvende fagord og begreber mundtligt og skriftligt.	Eleven har viden om fagord og begreber.	Eleven kan vælge hjælpemidler efter formål.	Eleven har viden om forskellige konkrete materialer og digitale værktøjer.
Tal og algebra	Eleven kan anvende rationale tal og variable i beskrivelser og beregninger.	Tal		Regnestrategier*		Algebra								
		1.	Eleven kan anvende decimaltal og brøker i hverdagsituationer.	Eleven har viden om brøkbegrebet og decimaltals opbygning i titalssystemet.	Eleven kan udføre beregninger med de fire regningsarter inden for naturlige tal, herunder beregninger vedrørende hverdagsøkonomi.	Eleven har viden om beregninger med de fire regningsarter inden for de naturlige tal, herunder anvendelse af regneark.	Eleven kan finde løsninger til enkle ligninger med uformelle metoder.	Eleven har viden om lighedstegnets betydning og om uformelle metoder til løsning af enkle ligninger.						
		2.	Eleven kan anvende negative hele tal.	Eleven har viden om negative hele tal.	Eleven kan udvikle metoder til beregninger med decimaltal, enkle brøker og negative hele tal.	Eleven har viden om strategier til beregninger med decimaltal, enkle brøker og negative tal.	Eleven kan anvende enkle algebraiske udtryk til beregninger.	Eleven har viden om variables rolle i formler og om brug af variable i digitale værktøjer.						
		3.	Eleven kan anvende procent, enkle potenser og pi.	Eleven har viden om procentbegrebet, enkle potenser og pi.	Eleven kan udføre beregninger med procent, herunder med digitale værktøjer.	Eleven har viden om strategier til beregninger med procent.	Eleven kan anvende variable til at beskrive enkle sammenhænge.	Eleven har viden om variables rolle i beskrivelse af sammenhænge.						
Geometri og måling	Eleven kan anvende geometriske metoder og beregne enkle mål.	Geometriske egenskaber og sammenhænge		Geometrisk tegning		Placeringer og flytninger		Måling						
		1.	Eleven kan kategorisere polygoner efter sidelængder og vinkler.	Eleven har viden om vinkeltyper og sider i enkle polygoner.	Eleven kan gengive træk fra omverdenen ved tegning samt tegne ud fra givne betingelser.	Eleven har viden om geometriske tegneformer, der kan gengive træk fra omverdenen, herunder tegneformer i digitale værktøjer.	Eleven kan beskrive placeringer i koordinatsystemets første kvadrant.	Eleven har viden om koordinatsystemets første kvadrant.	Eleven kan anslå og bestemme omkreds og areal.	Eleven har viden om forskellige metoder til at anslå og bestemme omkreds og areal, herunder metoder med digitale værktøjer.				
		2.	Eleven kan undersøge geometriske egenskaber ved plane figurer.	Eleven har viden om vinkelmål, linjers indbyrdes beliggenhed og metoder til undersøgelse af figurer, herunder med dynamisk geometriprogram.	Eleven kan anvende skitser og præcise tegninger.	Eleven har viden om skitser og præcise tegninger.	Eleven kan beskrive placeringer i hele koordinatsystemet.	Eleven har viden om hele koordinatsystemet.	Eleven kan anslå og bestemme rumfang.	Eleven har viden om metoder til at anslå og bestemme rumfang.				
		3.	Eleven kan undersøge geometriske egenskaber ved rumlige figurer.	Eleven har viden om polyedre og cylindere.	Eleven kan tegne rumlige figurer med forskellige metoder.	Eleven har viden om geometriske tegneformer til gengivelse af rumlighed.	Eleven kan fremstille mønstre med spejlinger, parallelforskydninger og drejninger.	Eleven har viden om metoder til at fremstille mønstre med spejlinger, parallelforskydninger og drejninger, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan bestemme omkreds og areal af cirkler.	Eleven har viden om metoder til at bestemme omkreds og areal af cirkler.				
Statistik og sandsynlighed	Eleven kan udføre egne statistiske undersøgelser og bestemme statistiske sandsynligheder.	Statistik		Sandsynlighed										
		1.	Eleven kan anvende og tolke grafiske fremstillinger af data.	Eleven har viden om grafisk fremstilling af data.	Eleven kan undersøge tilfældighed og chancestørrelser gennem eksperimenter.	Eleven har viden om metoder til at undersøge tilfældighed og chance gennem eksperimenter.								
		2.	Eleven kan gennemføre og præsentere egne statistiske undersøgelser.	Eleven har viden om metoder til at behandle og præsentere data, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan undersøge chancestørrelser ved simulering af chanceeksperimenter.	Eleven har viden om metoder til simulering af chanceeksperimenter med digitale værktøjer.								
		3.	Eleven kan sammenligne datasæt ud fra hyppigheder, frekvenser og enkle statistiske deskriptorer.	Eleven har viden om hyppighed, frekvens og enkle statistiske deskriptorer.	Eleven kan beskrive sandsynlighed ved brug af frekvens.	Eleven har viden om sammenhængen mellem frekvenser og sandsynlighed.								

Vidensmål efter 9 klasse.

Matematiske kompetencer	Eleven kan handle med dømmekraft i komplekse situationer med matematik.	Problembehandling		Modellering		Ræsonnement og tankegang		Repræsentation og symbolbehandling		Kommunikation		Hjælpemidler		
		1.	Eleven kan planlægge og gennemføre problemløsningsprocesser.	Eleven har viden om elementer i problemløsningsprocesser.	Eleven kan afgrænse problemstillinger fra omverdenen i forbindelse med opstilling af en matematisk model.	Eleven har viden om strukturering og afgrænsning af problemstillinger fra omverdenen.	Eleven kan skelne mellem hypoteser, definitioner og sætninger.	Eleven har viden om hypoteser, definitioner og sætninger.	Eleven kan argumentere for valg af matematisk repræsentation.	Eleven har viden om styrker og svagheder ved repræsentationer, der udtrykker samme matematiske situation.	Eleven kan kommunikere mundtligt og skriftligt med og om matematik med faglig præcision.	Eleven har viden om fagord og begreber samt enkelt matematisk symbolsprog.	Eleven kan vælge og vurdere hjælpemidler til samme matematiske situation.	Eleven har viden om muligheder og begrænsninger ved forskellige hjælpemidler.
		2.			Eleven kan gennemføre modelleringsprocesser, herunder med inddragelse af digital simulering.	Eleven har viden om elementer i modelleringsprocesser og digitale værktøjer, der kan understøtte simulering.	Eleven kan skelne mellem enkelttilfælde og generaliseringer.	Eleven har viden om forskel på generaliserede matematiske resultater og resultater, der gælder i enkelttilfælde.			Eleven kan kritisk søge matematisk information, herunder med digitale medier.	Eleven har viden om informationssøgning og vurdering af kilder.		
		3.	Eleven kan vurdere problemløsningsprocesser.	Eleven har viden om problemløsningsprocesser.	Eleven kan vurdere matematiske modeller.	Eleven har viden om kriterier til vurdering af matematiske modeller.	Eleven kan udvikle og vurdere matematiske ræsonnementer, herunder med inddragelse af digitale værktøjer.	Eleven har viden om enkle matematiske beviser.	Eleven har viden om notationsformer, opstilling og omskrivning af udtryk med variable, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan kommunikere mundtligt og skriftligt om matematik på forskellige niveauer af faglig præcision.	Eleven har viden om afsender- og modtagerforhold i faglig kommunikation.			
Tal og algebra	Eleven kan anvende reelle tal og algebraiske udtryk i matematiske undersøgelser.	Tal*		Regnestrategier		Ligninger		Formler og algebraiske udtryk*		Funktioner				
		1.	Eleven kan anvende decimaltal, brøk og procent.	Eleven har viden om sammenhængen mellem decimaltal, brøk og procent.	Eleven kan udføre sammensatte beregninger med rationale tal.	Eleven har viden om regningsarternes hierarki.	Eleven kan udvikle metoder til løsning af ligninger.	Eleven har viden om strategier til løsning af ligninger.	Eleven kan beskrive sammenhænge mellem enkle algebraiske udtryk og geometriske repræsentationer.	Eleven har viden om geometriske repræsentationer for algebraiske udtryk.	Eleven kan anvende lineære funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer.	Eleven har viden om repræsentationer for lineære funktioner.		
		2.	Eleven kan anvende potenser og rødder.	Eleven har viden om potenser og rødder.	Eleven kan udføre beregninger vedrørende procentuel vækst, herunder rentevækst.	Eleven har viden om procentuel vækst og metoder til vækstberegninger i regneark, herunder viden om renter, lån og opsparing.	Eleven kan opstille og løse ligninger og enkle uligheder.	Eleven har viden om ligningsløsning med og uden digitale værktøjer.	Eleven kan udføre omskrivninger og beregninger med variable.	Eleven har viden om metoder til omskrivninger og beregninger med variable, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan anvende ikke-lineære funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer.	Eleven har viden om repræsentationer for ikke-lineære funktioner.		
		3.	Eleven kan anvende reelle tal.	Eleven har viden om irrationale tal.	Eleven kan udføre beregninger med potenser og rødder.	Eleven har viden om regneark for potenser og rødder.	Eleven kan opstille og løse enkle ligningssystemer.	Eleven har viden om grafisk løsning af enkle ligningssystemer.	Eleven kan sammenligne algebraiske udtryk.	Eleven har viden om regler for regning med reelle tal.				
Geometri og måling	Eleven kan forklare geometriske sammenhænge og beregne mål.	Geometriske egenskaber og sammenhænge		Geometrisk tegning		Placeringer og flytninger		Måling						
		1.	Eleven kan undersøge sammenhænge mellem længdeforhold, arealforhold og rumfangsforhold.	Eleven har viden om lighedannedeth og størrelsesforhold.	Eleven kan undersøge todimensionelle gengivelser af objekter i omverdenen.	Eleven har viden om muligheder og begrænsninger i tegneformer til gengivelse af rumlighed.	Eleven kan analysere mønstre og symmetrier i omverdenen.	Eleven har viden om kategorisering af geometriske mønstre og symmetrier.	Eleven kan omskrive mellem måleenheder.	Eleven har viden om sammenhænge i enhedssystemet.				
		2.	Eleven kan undersøge egenskaber ved linjer knyttet til polygoner og cirkler, herunder med digitale værktøjer.	Eleven har viden om linjer knyttet til polygoner og cirkler.	Eleven kan fremstille præcise tegninger ud fra givne betingelser.	Eleven har viden om metoder til at fremstille præcise tegninger, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan undersøge sammenhænge mellem kurver og ligninger.	Eleven har viden om metoder til at undersøge sammenhænge mellem kurver og ligninger, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan bestemme mål i figurer ved hjælp af formler og digitale værktøjer.	Eleven har viden om formler og digitale værktøjer, der kan anvendes ved bestemmelse af omkreds, areal og rumfang af figurer.				
		3.	Eleven kan forklare sammenhænge mellem sidelængder og vinkler i retvinklede trekanter.	Eleven har viden om den pythagoræiske læresætning og trigonometri knyttet til retvinklede trekanter.					Eleven kan bestemme afstande med beregning.	Eleven har viden om metoder til afstandsbestemmelse.				
Statistik og sandsynlighed	Eleven kan vurdere statistiske undersøgelser og anvende sandsynlighed.	Statistik		Sandsynlighed										
		1.	Eleven kan vælge relevante deskriptorer og diagrammer til analyse af datasæt.	Eleven har viden om statistiske deskriptorer, diagrammer og digitale værktøjer, der kan behandle store datamængder.	Eleven kan anvende udfaldsrum og tælle-måder til at forbinde enkle sandsynligheder med tal.	Eleven har viden om udfaldsrum og tælle-måder.								
		2.	Eleven kan undersøge sammenhænge i omverdenen med datasæt.	Eleven har viden om metoder til undersøgelse af sammenhænge mellem datasæt, herunder med digitale værktøjer.	Eleven kan beregne sammensatte sandsynligheder.	Eleven har viden om sandsynlighedsmodeller og sandsynlighedsberegninger.								
		3.	Eleven kan kritisk vurdere statistiske undersøgelser og præsentationer af data.	Eleven har viden om stikprøveundersøgelser og virkemidler i præsentation af data.	Eleven kan anvende sandsynlighedsregning.	Eleven har viden om statistisk og teoretisk sandsynlighed.								

4. Strukturering af undervisningen Matematik

På Blå Veje Skole har Matematik på alle klassetrin fra 0 til indtil 9.klasse flere dage i løbet af året.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med Matematik. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Idræt - slutmål og fagbeskrivelse

Fagets formål Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse. Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur. Stk. 2. Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur. Stk. 3. I faget idræt skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med matematikken. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

I de første 5 år i skolen vil bevægelse og leg fylde meget af færdigheds-indlæringen. Så idræt også helt automatisk ind i andre fag.

De 3 slutmål områder:

5. Alsidig idrætsudøvelse

Kompetenceområdet alsidig idrætsudøvelse indeholder færdigheder og viden, så eleverne kan være en del af en leg, en fysisk aktivitet, en generel idrætsaktivitet eller en specifik idrætsgren. Undervisningen bygger fx på færdigheder og viden om grundlæggende, sammensatte og komplekse bevægelsesmønstre samt udviklingen af idrætsaktiviteter og alsidig idrætspraksis. Kompetencemålene i de fire trinforløb

. Efter 9. klassetrin: Eleven kan anvende komplekse bevægelsesmønstre i udvikling af en alsidig idrætspraksis

6. Idrætskultur og relationer

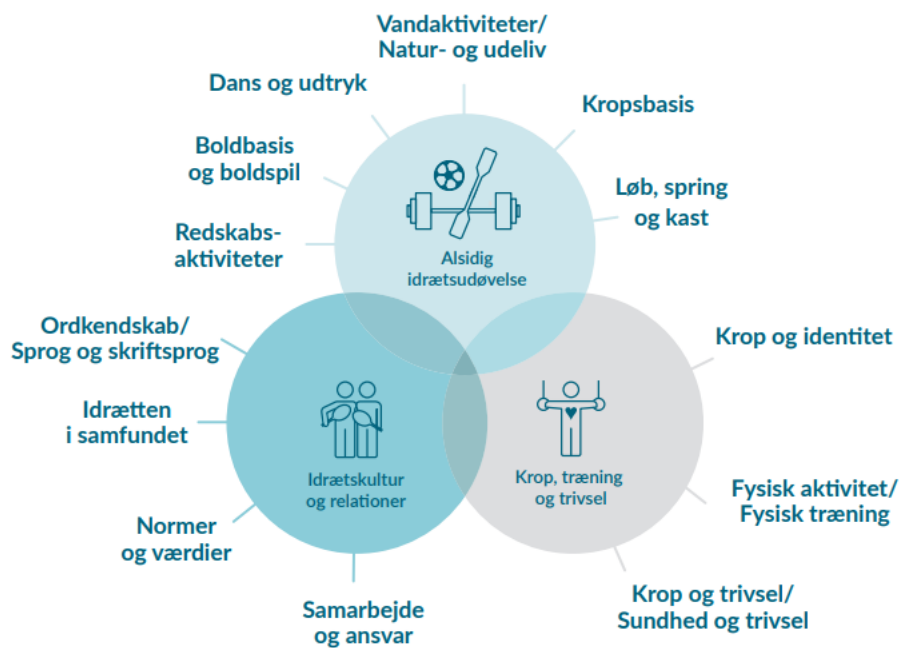
Kompetenceområdet idrætskultur og relationer indeholder færdigheder og viden om samarbejde og aktiv deltagelse i idrætskulturer og fællesskaber samt analyse og vurdering af disse ift. begreber som værdier, normer og samfund. Undervisningen giver eleverne mulighed for at arbejde med egne og andres erfaringer med idrættens muligheder for fællesskaber

Efter 9. klassetrin: Eleven kan vurdere idrætskulturelle normer, værdier og relationer i et samfundsmæssigt perspektiv

7. Krop, træning og trivsel

Kompetenceområdet krop, træning og trivsel indeholder færdigheder og viden om fysisk aktivitets betydning og virkning på kroppen ift. det positive og brede sundhedsbegreb. Undervisningen giver eleverne mulighed for at beskrive og samtale om egen og andre kroppes reaktioner på fysisk aktivitet, og hvilken betydning det kan få. Undervisningen giver eleverne mulighed for at analysere og vurdere det samspil, der er mellem krop, træning og trivsel.

Efter 9. klassetrin: Eleven kan vurdere samspil mellem krop, træning og trivsel i et aktuelt og fremtidigt perspektiv

På Blå Veje bruger vi hallen og udeområderne afhængig af sæson. Det er flere sport og aktiviteter som vi bruges for at nå slutmålene.

Det er idræt i alle klasser.

HD -slut

1. Indledning (rammesætning)

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner i faget Håndværk og design.

2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.

Eleverne skal i faget håndværk og design gennem praktiske og sansemæssige erfaringer udvikle håndværksmæssige kompetencer til at designe, fremstille og vurdere produkter med æstetisk, funktionel og kommunikativ værdi. Eleverne skal tilegne sig viden og færdigheder om håndværk, forarbejdning, materialer og designprocesser gennem praktisk arbejde i værksteder med forskellige håndværk, primært i tekstil, træ og metal. Faget skal styrke elevernes innovative og entreprenante kompetencer.

Eleverne skal i arbejdet med håndværk og design lære at forstå samspillet mellem idé, tanke og handling frem til et færdigt produkt. Gennem praktiske håndværks- og designprocesser skal eleverne lære at arbejde undersøgende, problemløsende og evaluerende, så en kreativ, innovativ og entreprenant tilgang fremmes. Eleverne skal såvel individuelt som i samarbejde gennem stillingtagen og handling opnå tillid til egne muligheder og opleve glæde ved at arbejde med hænder

Eleverne skal gennem håndværk og design opnå forståelse for materiel kultur i elevernes hverdag og i forskellige kulturer og tidsperioder. Eleverne skal tilegne sig forståelse for ressourcer, miljø og bæredygtig udvikling i relation til håndtering af materialer

3. Slutmål for Håndværk og design

Undervisningen giver eleven mulighed for at kunne:

- anvende redskaber, værktøjer og maskiner målrettet og sikkert til forarbejdning af materialer
- forarbejde mangeartede materialer selvstændigt i forhold til produktets form, funktion og udtryk
- arbejde med forskellige designprocesser knyttet til egen produktfremstilling

4. Strukturering af undervisningen i Håndværk og Design og grundlæggende fagområder, progression og delmål

På Blå Veje Skole har klassetrin 4 indtil 6.klasse Håndværk og Design flere dage i løbet af året.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med H/D. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Håndværk - forarbejdning	Eleven kan anvende værktøjer, redskaber og maskiner forsvarligt til forarbejdning af materialer.		Håndværktøj og redskaber		Teknikker		Arbejdsformer	
		1.	Eleven kan navngive og anvende grundlæggende håndværktøjer og redskaber.	Eleven har viden om grundlæggende håndværktøjer og redskaber.	Eleven kan navngive og anvende grundlæggende teknikker til forarbejdning af bløde og hårde materialer.	Eleven har viden om grundlæggende teknikker til forarbejdning af bløde og hårde materialer.	Eleven kan arbejde undersøgende med håndværk efter hensigt.	Eleven har viden om at arbejde undersøgende med håndværk efter hensigt.
		2.					Eleven kan læse instruktioner og arbejde håndværksmæssigt derefter.	Eleven har viden om instruktioner og arbejdsbeskrivelser formål.
		3.	Eleven kan udvælge grundlæggende værktøjer og redskaber efter hensigt.	Eleven har viden om grundlæggende håndværktøjers og redskabers anvendelsesmuligheder.	Eleven kan beherske grundlæggende teknikker til bearbejdning af bløde og hårde materialer.	Eleven har viden om grundlæggende teknikker til forarbejdning af bløde og hårde materialer ud fra hensigten med produkter.		
		4.					Eleven kan planlægge, beskrive og udføre enkle håndværksmæssige arbejdsprocesser.	Eleven har viden om enkle håndværksmæssige arbejdsprocesser.
Håndværk - materialer	Eleven kan forarbejde materialer i forhold til produktets form, funktion og udtryk.		Materialekendskab		Materialeforarbejdning		Materialekombination og udtryk	
		1.	Eleven kan genkende, undersøge og anvende bløde og hårde materialer.	Eleven har viden om bløde og hårde materials anvendelse.	Eleven kan undersøge og arbejde med primære materialer.	Eleven har viden om at undersøge og arbejde med primære materialer.	Eleven kan sammensætte primære materialer til et produkt.	Eleven har viden om at sammensætte materialer.
		2.			Eleven kan under instruktion forarbejde bløde og hårde materialer i forhold til produktets funktion.	Eleven har viden om bløde og hårde materials forarbejdning.		
		3.	Eleven kan skelne mellem bløde og hårde materials anvendelsesmuligheder.	Eleven har viden om bløde og hårde materials anvendelsesmuligheder.				
		4.			Eleven kan med vejledning forarbejde bløde og hårde materialer i forhold til produktets form og funktion.	Eleven har viden om bløde og hårde materials forarbejdningsmuligheder.	Eleven kan arbejde med produkters æstetiske udtryk.	Eleven har viden om farver, formsprog og æstetiske udtryk.
Design	Eleven kan arbejde med enkle designprocesser knyttet til egen produktfremstilling.		Idéudvikling		Idéafprøvning		Produktrealisering	
		1.	Eleven kan fortælle om idéer til et produkt.	Eleven har viden om hensigten med at udvikle idéer.	Eleven kan afprøve idéer i forskellige materialer og teknikker i konkrete sammenhænge.	Eleven har viden om idéafprøvning af materialer og teknikker i konkrete sammenhænge.	Eleven kan alene eller i fællesskab fremstille produkter efter oplæg.	Eleven har viden om arbejdstilrettelæggelse alene eller i fællesskab.
		2.	Eleven kan forklare og skitsere idéer efter hensigt.	Eleven har viden om formålet med at forklare og skitsere idéer.				
		3.	Eleven kan alene og i fællesskab udvikle og formulere idéer fra omverdenen herunder med digitale værktøjer.	Eleven har viden om formålet med informations- og inspirationskilder.	Eleven kan afprøve idéer i forhold til produkters form, funktion og udtryk.	Eleven har viden om idéafprøvning i designprocesser.	Eleven kan alene eller i fællesskab fremstille produkter efter idéer.	Eleven har viden om formålet med designprocesser i forbindelse med produktfremstilling.
		4.						

Billedkunst-slut

1. Indledning (rammesætning)

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner i faget Billedkunst.

2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.

Eleverne skal i faget billedkunst udvikle kompetencer til at opleve, producere og analysere billeder. Eleverne skal blive i stand til at iagttage, reflektere og bruge billedsprog i kommunikative og innovative processer.

Eleverne skal i arbejdet med plane, rumlige og digitale billeder tilegne sig færdigheder i og viden om kunst, medier og andre visuelle udtryks- og kommunikationsformer som grundlag for at udtrykke sig gennem billeder og andre visuelle former.

I faget billedkunst skal eleverne som deltagere i og med-skabere af kultur og som del af deres kreative udvikling og æstetiske dannelse udvikle deres kundskaber om kunstens og mediekulturens billedformer, som de fremstår i lokale og globale kulturer.

3. Slutmål for Billedkunst

Efter 6.klasse

Billedfremstilling (BF)

Undervisningen giver eleven mulighed for at:

- Eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering.
- Fremstille og formidle egne projekter med visuelle udtryk, form, funktion og udtryk

Billedanalyse (BA) Undervisningen giver eleven mulighed for at:

- Vurdere billeders anvendelse inden for forskellige kultur- og fagområder

Billedkommunikation (BK) Undervisningen giver eleven mulighed for at: • Udtrykke idéer og betydninger visuelt. • Give kunstneriske oplevelser et præcist sprogligt udtryk

8. Strukturering af undervisningen i Billedkunst og grundlæggende fagområder, progression og delmål

På Blå Veje Skole har Billedkunst på alle klassetrin fra 0 til indtil 9.klasse flere dage i løbet af året.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med Billedkunst. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Efter 6.klasse

Billedfremstilling	Eleven kan eksperimentere med og udtrykke sig i billeder med vægt på tematisering.	Tegning og grafik		Maleri og collage		Skulptur og arkitektur		Digitale billeder	
		1.	Eleven kan tilføre tegninger stemninger med lys og skygge.	Eleven har viden om tegneteknikker til at udtrykke lys, skygge og dybde i billeder.	Eleven kan fremstille en collage med en rumlig dimension.	Eleven har viden om assemblage.	Eleven kan fremstille en arkitekturmodel ud fra egne skitser.	Eleven kan fremstille en digital collage i flere lag.	Eleven har viden om digitale billedteknikker.
		2.	Eleven kan anvende forskellige tegneteknikker og materialer.	Eleven har viden om forskellige tegneteknikker og materialer.	Eleven kan anvende farvernes virkemidler.	Eleven har viden om farvelære.	Eleven kan inddrage omgivelserne i billedfremstilling.	Eleven kan fremstille levende billeder.	Eleven har viden om levende billeder.
		3.	Eleven kan anvende forskellige grafiske metoder.	Eleven har viden om grafiske metoder.	Eleven kan arbejde eksperimenterende med komposition, materialer og teknikker.	Eleven har viden om komposition, materialer og teknikker.	Eleven kan arbejde eksperimenterende med rumlig form.	Eleven kan fremstille billeder i et digitalt 3D program.	Eleven har viden om et digitalt 3D program.
Billedanalyse	Eleven kan analysere og vurdere billeders anvendelse inden for forskellige kultur- og fagområder.	Billedgenrer		Billedkomposition		Billedfunktion			
		1.	Eleven kan kategorisere ud fra centrale perioder.	Eleven har viden om stilarter og formsprog.	Eleven kan analysere balance og rytme i billedudtryk.	Eleven har viden om balance og rytme i billedudtryk.	Eleven kan analysere billeders funktion i en given kontekst.	Eleven har viden om billeders kommunikative funktion.	
		2.	Eleven kan beskrive forskelle og ligheder på forskellige kulturers og fagområders billedudtryk.	Eleven har viden om forskellige kulturers og fagområders billedgenrer, stilarter og formsprog.	Eleven kan analysere farvers virkning i billeder.	Eleven har viden om farvers formelle og symbolske betydning i en kulturel kontekst.	Eleven kan vælge mellem forskellige blikpositioner i billedanalysen.	Eleven har viden om blikpositioner.	
		3.							
Billedkommunikation	Eleven kan kommunikere idéer og betydninger visuelt.	Udstilling og formidling							
		1.	Eleven kan etablere digitale udstillinger.	Eleven har viden om digitale billedmiljøer.					
		2.	Eleven kan formidle viden med billeder i kunst- og kulturprojekter.	Eleven har viden om billeders kommunikative muligheder lokalt og globalt.					
		3.							

Efter 8.klasse

Billedfremstilling	Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med vægt på tematisering.	Udtryksformer		Materialer		Skitser		Eksperimentere	
		1.	Eleven kan fremstille billeder med forskellige udtryksformer samt teknikker herunder digitale teknologier.	Eleven har viden om forskellige udtryksformer og teknikker herunder digitale teknologier.	Eleven kan udtrykke sig i et bredt udvalg af materialer.	Eleven har viden om et bredt udvalg af materialer.	Eleven kan skitsere og beskrive en visuel proces fra ide til færdigt værk.	Eleven har viden om, hvordan man beskriver en visuel proces.	Eleven kan på baggrund af afprøvninger og eksperimenter træffe begrundede valg i billedfremstillingen.
		2.							Eleven har viden om eksperimenterende arbejdsprocesser.
Billedanalyse	Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk.	Billedgenrer		Billedkomposition		Billedfunktion			
		1.	Eleven kan udpege stil- og genretæk fra kunsten og kulturs billeder fra forskellige tidsperioder.	Eleven har viden om stil- og genretæk fra forskellige tidsperioder og kulturer.	Eleven kan skelne mellem forskellige måder at komponere og layoute billedelementer på.	Eleven har viden om, hvilken betydning komposition og layout har for, hvordan billedudtrykket kan forstås af modtageren.	Eleven kan analysere visuelle fremstillinger med med hensyn til funktion og formål.	Eleven har viden om, hvilke funktioner og formål et billede kan have.	
		2.							
Billedkommunikation	Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk.	Visuel kommunikation		Præsentation					
		1.	Eleven kan planlægge og formidle et budskab med forståelse for afsender og modtagerforhold.	Eleven har viden om forskellige typer af afsender og modtagerforhold.	Eleven kan reflektere over egne billedprocesser og iscenesætte formidlingen af et multimodalt projekt.	Eleven har viden om betydningen af billedmæssige valg og viden om faglige begreber.			
		2.							

Madkundskab -slut

1. Indledning (rammesætning)

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner i faget Madkundskab

2. Det overordnede formål med undervisningen i Science på Blå Veje Skole.

Eleverne skal i faget madkundskab tilegne sig færdigheder og viden om mad, smag, sundhed, fødevarer, madlavning og måltider og dermed udvikle kompetencer, der gør dem i stand til at vælge og vurdere egne smags- og madvalg. Eleverne skal opnå praktiske færdigheder inden for madlavning og kunne eksperimentere med såvel råvarer, opskrifter og retter som egen smag og andre æstetiske erfaringer. Eleverne skal kunne foretage kritisk reflekterede madvalg på baggrund af viden om fødevarer, sæson, oprindelse, sundhedsværdi, produktionsformer og bæredygtighed.

Gennem alsidige læringsforløb skal eleverne udvikle selvværd, fantasi, madlavningsglæde og erkendelse, så de bliver i stand til begrundet at tage stilling til og handle i overensstemmelse med dette. Eleverne skal lære at forbinde viden med lyst og handling i en forpligtigende praksis. Faget skal tilrettelægges, så eleverne kan opleve værdien af et fællesskab omkring måltider.

Eleverne skal lære at tage del i og medansvar for problemstillinger, der vedrører mad, madvalg, madlavning og måltider i relation til kultur, trivsel, sundhed og bæredygtighed

3. Slutmål Madkundskab

Mad og sundhed (MS): Undervisningen giver eleven mulighed for at: - træffe begrundede madvalg i forhold til sundhed.

Fødevarerbevidsthed(FB): Undervisningen giver eleven mulighed for at: - træffe begrundede madvalg i forhold til kvalitet, smag og bæredygtighed.

Madlavning(ML): Undervisningen giver eleven mulighed for at: - anvende madlavningsteknikker - omsætte idéer i madlavningen

Måltid og madkultur (MM): Undervisningen giver eleven mulighed for at: - fortolke måltider med forståelse for værdier, kultur og levevilkår

4. Strukturering af undervisningen i madkundskab og grundlæggende fagområder, progression og delmål

På Blå Veje Skole har Billedkunst på alle klassetrin fra 0 til indtil 9.klasse flere dage i løbet af året.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med Madkundskab. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Mad og sundhed	Eleven kan træffe begrundede madvalg i forhold til sundhed.		Sundhedsbevidsthed		Ernæring og energibehov		Hygiejne			
		1.	Eleven kan omsætte viden om sund mad i madlavning.	Eleven har viden om sund mad og madlavning.	Eleven kan redegøre for energibehov og ernæring i forhold til egen sundhed, herunder med digital kostberegning.	Eleven har viden om ernæringsfaktorer og energibehov.	Eleven kan anvende almindelige hygiejneprincipper i madlavning.	Eleven har viden om hygiejne-, opbevarings- og konserveringsprincipper.		
		2.	Eleven kan vurdere egne madvalg i forhold til sundhed, trivsel og miljø.	Eleven har viden om faktorer der påvirker madvalg, sundhed, trivsel og miljø.	Eleven kan anvende kostanbefalinger til madlavning og måltids-sammensætning.	Eleven har viden om kostanbefalinger og deres grundlag.	Eleven kan vurdere mads holdbarhed.	Eleven har viden om mikroorganismer.		
Fødevarebevidsthed	Eleven kan træffe begrundede madvalg i forhold til kvalitet, smag og bæredygtighed.		Råvarekendskab		Bæredygtighed og miljø		Madvaredeklarationer og fødevaremærkninger		Kvalitetsforståelse og madforbrug	
		1.	Eleven kan redegøre for almindelige råvarers smag og anvendelse.	Eleven har viden om råvaregruppers smag og anvendelse.	Eleven kan analysere fødevaregruppers vej fra jord til bord og til jord igen.	Eleven har viden om fødevaregruppers bæredygtighed.	Eleven kan aflæse madvaredeklarationer og fødevaremærkninger.	Eleven har viden om fagord og begreber og maddeklarationers og mærkningsordningers formål og struktur.	Eleven kan vurdere fødevarens kvalitet.	Eleven har viden om kvalitetskriterier for fødevarer.
		2.	Eleven kan tage hensyn til råvarers fysisk-kemiske egenskaber.	Eleven har viden om råvaregruppers fysisk-kemiske egenskaber.	Eleven kan vurdere miljø-mæssige konsekvenser af madhåndtering.	Eleven har viden om betydningen af madhåndtering for bæredygtighed og miljø.	Eleven kan vurdere næringsindhold og tilsætningsstoffer, herunder med digitale værktøjer.	Eleven har viden om næringsdeklarationer og tilsætningsstoffer.	Eleven kan vurdere madforbrug i relation til kvalitet, hverdagsliv, æstetik og markedsføring.	Eleven har viden om faktorer der påvirker madforbrug.
Madlavning	Eleven kan anvende madlavningsteknikker og omsætte idéer i madlavningen.		Madlavningens mål og struktur		Grundmetoder og madteknik		Madlavningens fysik og kemi		Smag og tilsugning	
		1.	Eleven kan lave mad efter en opskrift.	Eleven har viden om køkkenredskaber, arbejdsprocesser samt fagord og begreber i en opskrift.	Eleven kan lave mad ud fra enkle grundmetoder og teknikker.	Eleven har viden om grundmetoder og teknikker i madlavning.	Eleven kan lave mad under hensyntagen til fysisk-kemiske processer.	Eleven har viden om madlavnings grundlæggende fysik og kemi.	Eleven kan skelne mellem forskellige grundsmage, konsistens og aroma.	Eleven har viden om grundsmage, konsistens og aroma.
		2.	Eleven kan udvikle opskrifter.	Eleven har viden om mål og struktur i opskrifter.	Eleven kan kombinere grundmetoder og teknikker i madlavning.	Eleven har viden om kombinationsmuligheder mellem grundmetoder og teknikker i madlavning.	Eleven kan skabe retter under hensynstagen til sammenhæng mellem madlavnings grundmetoder og fysisk-kemiske egenskaber.	Eleven har viden om sammenhæng mellem madlavnings grundmetoder og fysisk-kemiske egenskaber.	Eleven kan tilsmage og krydre maden.	Eleven har viden om tilsugning og kryddring.
Måltid og madkultur	Eleven kan fortolke måltider med forståelse for værdier, kultur og levevilkår.		Måltidets komposition		Måltidskultur					
		1.	Eleven kan opbygge hverdagens måltider ud fra formål.	Eleven har viden om grundprincipper for opbygning af måltider.	Eleven kan analysere måltider fra forskellige kulturer.	Eleven har viden om mad- og måltidskulturer.				
		2.	Eleven kan opbygge måltider til særlige anledninger.	Eleven har viden om måltidsanledninger.	Eleven kan præsentere eksemplariske måltider fra forskellige kulturer.	Eleven har viden om tids- og stedsbestemte mad- og måltidskulturer.				

Musik

1. Indledning (rammesætning)

Blå Veje har valgt at fastlægge og beskrive egne undervisningsmål og undervisningsplaner i faget Musik

2. Det overordnede formål med undervisningen i Musik på Blå Veje Skole.

Eleverne skal i faget musik udvikle kompetencer til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik, herunder at synge danske sange. Faget skal bibringe dem forudsætninger for livslang og aktiv deltagelse i musiklivet og for at kunne forholde sig til samfundets mangeartede musiktilbud. Stk. 2. Eleverne skal beskæftige sig aktivt og skabende med musik. Faget skal medvirke til elevernes følelsesmæssige og intellektuelle udvikling, udvikling af koncentration og motorik samt øge deres forståelse af sig selv som en del af et fællesskab. Stk. 3. I faget musik skal eleverne udvikle forståelse af dansk og udenlandsk musiktradition som en del af kulturlivet, dels således som den indgår i det aktuelle samfundsliv, dels i dens historiske perspektiv

3. Slutmål Musik

Musisk udøvelse (MU) Eleven kan udfolde sig selvstændigt i sang, spil og bevægelse. Der opstilles færdigheds- og vidensmål efter 6. klasse på følgende områder:

Sangrepertoire, sangteknik, fællesdans, spil

Musikalsk skaben (MS) Eleven kan arrangere og komponere musikalske udtryk. Der opstilles færdigheds- og vidensmål efter 6. klasse på følgende områder: Arrangement, komposition, improvisation, bevægelse.

Musikforståelse (MF) Eleven kan lytte opmærksomt til og udtrykke sig varieret om musik fra forskellige genrer, kulturer og perioder. Der opstilles færdigheds- og vidensmål efter 6. klasse på følgende områder: Musikoplevelse, musikhistorie, musikkens funktion og analyse

4. Strukturering af undervisningen i madkundskab og grundlæggende fagområder, progression og delmål

På Blå Veje Skole har Billedkunst på alle klassetrin fra 0 til indtil 9.klasse flere dage i løbet af året.

På Blå Veje Skole har eleverne hele dage med et fag. Så elever vil opleve en fordybelse med at arbejde med Madkundskab. Hvor flere pædagogiske betragtninger vil komme i spil i løbet af dagen, i forhold til alder og behov.

Musikudøvelse	Eleven kan udfolde sig selvstændigt i sang, spil og bevægelse.		Sangrepertoire		Sangteknik		Fællesdans		Spil	
		1.	Eleven kan synge med på et bredt repertoire af sange på flere sprog.	Eleven har viden om tydelig tekstudtale og stilart.	Eleven kan synge i mikrofon.	Eleven har viden om mikrofonsang.	Eleven kan deltage i dans fra forskellige kulturer.	Eleven har viden om dansetraditioner og -trin.	Eleven kan anvende elektriske musikinstrumenter i sammen- spil.	Eleven har viden om musik- lokalets elektriske instrumen- ter og tekniske udstyr.
		2.							Eleven kan anvende notation og gehør i musikudøvelse.	Eleven har viden om notation og gehør.
Musikalsk skaben	Eleven kan arrangere og komponere musikalske udtryk.		Arrangement		Komposition		Improvisation		Bevægelse	
		1.	Eleven kan arrangere musik ud fra eksperimenter og egne ideer.	Eleven har viden om arrangementsteknikker.	Eleven kan skabe musik med udgangspunkt i instrumenter og digitale medier.	Eleven har viden om enkle musikstykkers formål og struktur og instrumenter og digitale mediers udtryks- muligheder.	Eleven kan improvisere i musikalske forløb.	Eleven har viden om opbygning i musikalsk improvisation.	Eleven kan sammensætte bevægelsesmønstre koreografisk.	Eleven har viden om koreografi.
		2.	Eleven kan bearbejde musik digitalt.	Eleven har viden om digitale teknikker til at bearbejde musik.						
Musikforståelse	Eleven kan lytte opmærksomt til og udtrykke sig varieret om musik fra forskellige genrer, kulturer og perioder.		Musikoplevelse		Musikhistorie		Musikkens funktion		Analyse	
		1.	Eleven kan lytte opmærksomt til musik fra forskellige genrer.	Eleven har viden om sammenhæng mellem musikgenre og lytteadfærd.	Eleven kan beskrive træk ved musik fra musikhistoriske perioder.	Eleven har viden om perioder og fagord og begreber i musikhistorien.	Eleven kan analysere musik- kens funktion og virkning.	Eleven har viden om musik- kens funktioner i sociale og kulturelle sammenhænge.	Eleven kan udpege og navn- give grundelementer i opbygningen af musikstykker.	Eleven har viden om tema og motiv.
		2.					Eleven kan samtale om musik som kunstnerisk udtryk og som vare.	Eleven har viden om musik som kunstnerisk udtryk og forbrugsvare.		

Teamets fælles formål på Blå Veje Skole

1. At danne, etablere og udvikle uddannelsesrammer af høj kvalitet baseret på viden, bevidsthed, opmærksomhed og ansvar.
2. At give den største støtte, opmuntring og passion til opdagelse, forskningsevner, naturlig observation og læring for alle børn i forhold til deres alder og behov.
3. At hjælpe på enhver mulig måde til at opdage barnets naturlige talenter og tilbøjeligheder og bringe disse til udtryk, med bevidsthed om det enkelte barns unikke karakter og intelligenser.
4. At give den yngre generation viden, måder og midler til god integration i samfundet og godt medborgerskab. At udstyre dem med værktøjer til succesfulde møder med vanskeligheder, konflikter, forpligtelser og uventede situationer ved at styrke deres selvtillid, personlige ansvar og kreativitet.
5. At skabe og udvikle glædelige, lærerige og sjove undervisning for forskellige aldersgrupper og at inkorporere disse i udformningen af et støttende og omsorgsfuldt miljø med effektive arbejdsmetoder, der fremmer erfaringsbaseret læring, fremkalder naturlig nysgerrighed og tilbyder bedre og flere muligheder i deres liv.
6. At introducere værdier for vores nations arv og nutid gennem kunsten at kunne fortælle historier, der beskæftiger sig med unikke begivenheder og historier lige fra historiske eller åndelige betydninger til skabelsen og udviklingen af en moderne nation, sammen med udvikling af bevidsthed om nationale ceremonier.
7. At samarbejde med børnenes forældre, det kommunale og statslige uddannelsessystem med henblik på synkronisering, integration og gensidig støtte gennem uddannelsesrammer og det, der svarer til de særlige behov. Med dem også mødes for at opdatere og diskutere, overvåge balancen i børnenes grupperinger til gavn for barnet og dets plads i samfundet, og at hjælpe med at integrere nye børn på skolen.
8. At altid at blive ved med at studere, søge, forske, oversætte og anvende den pædagogiske filosofi i uddannelsesprocessen, samtidig med at vi skaber et fælles, og gennem personligt eksempel bevæge os til friskhed, modighed, fornyelse og entusiasme hos alle deltagere med det formål at opdatere den uddannelse, der passer til vores tid.

Principper for Blå Veje Skole, som vi alle tager del af at holde, arbejde for og udvikle.

1. Formålet med Blå Veje Skole er at skabe en dannelsesrejse for børn og unge mod at blive verdensborger med drivkraft i elevernes eget selvværd, en værdsættelse for deres nation, og deres naturlige iboende lyst til læring. Blå Veje anser en verdensborger som værende et menneske, der ser sig selv som borger i flere samfund; det lokale, det nationale, det globale og den universelle menneskehed, som vi alle er en del af.
2. Blå Vejes menneskesyn er, at alle mennesker har et unikt potentiale, men at udfoldelsen af det kræver en aktiv dannelsesrejse, hvor børn og unge undervises alsidigt og varieret. Denne dannelsesrejse omfatter, at børn og unge møder både medgang og udfordring og udvikler deres kreativitet, sensitivitet, empati, tænkeevner og kropslighed. Blå Veje anser alle intelligenser for at være uløseligt forbundet. Vi vil pleje hele barnet med omhu for hvert barns unikke læringsstil og evner for at styrke udviklingen af deres unikke talenter og personlige udtryk.
3. Blå Veje udgår fra det lærings- og udviklingssyn, at det er en forudsætning for al læring, at eleverne opbygger selvværd og selvtilid, at der er tilstedeværelsen af trivsel, og at der dyrkes et udviklende læringsmindset. Dette indebærer at forstå og respektere de naturlige stadier og aldre hos børn og unge, alment så vel som individuelt. Blå Veje søger med dette udgangspunkt at udvikle uddannelsesprogrammer for at fremme kærligheden til læring, udforskning, alsidighed selvledelse og karakterstyrke.
4. Det fysiske, psykiske og atmosfæriske miljø på skolen er et afgørende element for læringen på linje med lærerne og læreplanerne.
5. Vi rammesætter hverdagen og planlægger både den enkelte dag og året som helhed, så det føles naturligt og menneskeligt for både elever og ansatte. Dette indebærer at følge et årshjul og traditioner, der sørger for genkendelighed og rytme, som vil skabe tryghed, harmonisering på tværs af klasser og nær forbindelse til naturen og årstiderne.
6. Vi ser Blå Veje Skole som et universitet for livet, hvis fornemmeste opgave det er at styrke elevernes lyst til livslang læring. Læreplanerne er således tilrettelagt, at de tjener elevernes specifikke behov på det alders- og udviklingstrin, de befinder sig på, på deres vej mod at blive myndige og alsidige voksne. Læreplanerne skal give klare rammer, som hjælper børn og unge med at opbygge deres egen viden og værdisystemer på en alderssvarende måde og styrker deres selvtilid, selvbevidsthed og skarphed ved tilgang til livssituationer.
7. Blå Veje har altid fremtiden in mente. Skolen vil derfor løbende opdatere sin uddannelsespraksis for nuværende og fremtidige generationer af børn. Vi, ansatte og bestyrelsesmedlemmer på skolen, er derfor i konstant søgen efter naturlige og udviklende tilgange, metoder og mindsets. Derigennem vil vi sikre, at eleverne altid vil møde en relevant og tidssvarende undervisning, der retter sig mod den aktuelle nutid og elevernes fremtid.

Som klare og tydelige rollemodeller og voksne vil Blå Veje Skoles underviser- og ledelsesstab vægte samarbejde og give kontinuerlig, konsekvent og klar ledelse til både eleverne og deres forældre og som princip gå forrest som det gode eksempel. Som repræsentant for Blå Veje Skole er man først og fremmest forpligtet på selv at opretholde de kvaliteter, der er nødvendige for det gode samarbejde og fællesskab. Gode relationskompetencer og løbende uddannelse i ledelse og konflikthåndtering prioriteres højt i skolens medarbejder- og ledelsesstab på alle niveauer, og det samme gælder løbende observation og vurdering af undervisningen.

Aftaler mellem medarbejdere.

1. Vi arbejder alle fælles omkring Blå Veje principper og Blå veje pædagogiske værdier.
2. Vi behandler hinanden med respekt og værdsætter hinandens forskelligheder, og husker at vi alle arbejder sammen ud fra Blå Vejers Principper og pædagogiske værdier.
3. Vi har en nysgerrig tilgang til hinanden i til det som undrer os ved hinandens opførelse, undervisning og eller tilgang til ting på skolen.
4. Vi holder det bedste af hinanden og huske at vi alle tager ansvar og gør vores bedste ud fra vores perspektiv og handlemuligheder.
5. Vi respekterer hinandens ansvarsområdet. Spørg ind hvis vi er nysgerrig eller undrer os, men tager ikke over, hverken fysisk eller mentalt uden at få lov.
6. Vi kommer og taler til den person, som vi har et problem med. Vi tager den ikke med andre i organisationen først. Dvs. at taler aldrig bag hinandens ryg, og tager vores problem op med den som vi har et problem med.
7. Vi tilstræber at udføre de opgaver vi er aftalt at påtage os, inden for de aftaletidsrammer, og vi giver besked hvis vi ikke kan holde os til den tidsfrist vi har aftalt. Diskussioner bliver bragt op i fællesforum, og ikke på e-mail eller elektroniske platforme.

Dagens struktur - foregående tanker og begrundelser

Til lærere og pædagoger på Blå Veje Skole - Hvad gør vi for, at elever kan fokusere? Mange faktorer spiller ind på elevernes mulighed for at kunne fordybe sig og holde fokus. Uanset elevernes udgangspunkt er det vigtigt at få muligheden for at kunne fokusere og fordybe sig. Det er ikke bare en ret som skoleelev til at kunne lære en masse, men en berettigelse for livet. Det giver os større mulighed for at forstå, huske og være med i ting, venner, fag, stemninger og vores indre liv (vores tanker, følelser og fornemmelser osv.).

På Blå Veje ved vi, at der er flere faktorer, som kan støtte elevernes koncentration og mulighed for fordybelse. Det spænder fra vigtigheden af gode relationer (voksne og børn), et godt fysisk/atmosfærisk miljø, der støtter og ikke arbejder imod (arkitektur, design, lys osv.), til de voksnes lederskab og overblik, bare for at nævne nogle få. Endnu en vigtig faktor er den, som skrives om her, den daglige rytme, struktur og skema. Hos Blå Veje (i bestræbelsen på at finde ud af, hvordan vi skaber de bedste situationer for elever at kunne koncentrere sig) ved vi, at dette også spiller en væsentlig rolle. Hvad vi ved om mennesket, barndommen og denne naturlige rytme og hvordan vi lærer, skal altid være vores udgangspunkt her. Og selvom dette skal forenes med kulturens normer for skolegang, skal den sidstnævnte altid være sekundær som princip.

Så vi skal se på naturens gang og vores bedste viden indtil nu om mennesket. Vi skal også se på, hvad der ikke virker, som en del af det, vi ikke skal gøre mere. Så hvordan starter dagen på mange skoler, hvor det ikke virker, og hvordan forløber den?

28 børn kommer ind kl. 8 om morgenen til et klasseværelse. Ind kommer en ambitiøs lærer, der sparker eleverne i gang i deres mange forskellige koncentrationsgrader. Læreren når ikke rundt og mærker, om alle elever er klar. Nogle elevers biologiske tilstand gør, at de er trætte pga. naturlig rytme eller mangel på søvn. En elev har måske haft lidt skænderi derhjemme.

Før nogle af eleverne når at fordybe sig eller komme i gang, er det tid til de næste fag, og en sød og ambitiøs historielærer kommer ind og banker løs med sin entusiasme. Men eleverne har allerede tildelt en stor del af deres "jeg er klar nu"-hed og friskhed og er måske stadigvæk ubevidst i den foregående time. En time senere kommer så deres matematiklærere ind... og ja, som I ved, hvis man har haft bare en anelse bevidsthed som lærer om elevernes trivsel og stemning, så kommer man ikke langt her. Og eleverne skal jo stadigvæk have tysk efter kl. 14.00.

Og selvom vi er blevet klogere, så tager vi stadig meget lidt hensyn til elevernes mentale tilstande, nerve-strukturer, deres sanser (specielt børn med høj sensitivitet) og hvordan de er mest klar til at absorbere ny viden (og ikke bare høre det). Vi glemmer, at stemninger mellem eleverne spiller en afgørende rolle for dynamikken i klassen, og at stemninger ikke forsvinder, fordi vi beder om ro og klapper tre gange. Der er så meget på spil i "rummet", det "tavse" og "usete", og dette når læreren aldrig rundt til at kunne arbejde med, ændre eller måske er de ikke engang bevidste om dette fænomen.

Den største fejl er at tænke, at den "sorte skole" er, at ud af de 28, vil en lille håndfuld være på toppen af faget, den store del vil ligge omkring midten, og en lille håndfuld vil være under middel. Vi ved, at dette skyldes vores ubevidsthed om stemningerne i rummet, vores forkerte forståelse af hvad intelligens er, mangel på forståelse af hvad et menneske er, Rosenthal-effekten og alt det gift, vi selv er vokset op med, dengang vi var elever.

Man kan være dygtig nok, bevidst nok og modig nok til at genkende det i sig selv (for det har vi alle, for vi er alle af denne arv). SÅ HAR VI SOM LÆRERE OG PÆDAGOGER EN CHANCE FOR IKKE AT REPETERE DEN GAMLE SKOLE, men faktisk kunne skabe noget nyt og mere naturligt. For at give lærerne og pædagogerne en chance for at finde/mærke "puls" på eleverne og stemningerne i løbet af dagen, og samtidig ikke skabe for mange skift for eleverne for at ikke forringe deres muligheder for at kunne koncentrere sig, fordybe sig og samtidig kunne skabe variation i tilgangen til det samme fag, vil Blå Veje arbejde med følgende dagsstrukturer i skoleåret 2023-24 (se nedenfor).

Vi vil derefter foretage en evaluering og læring om dette, for at se om det kan gøres endnu mere naturligt for eleverne, og vi kan tage endnu bedre hensyn til alt det, som vi ikke ser, men måske alligevel kan blive bevidst om, når vi har pulsen på dagen og eleverne og deres grupperinger. Det er de samme lærere, der er sammen med gruppen/klassen/holdet hele dagen og underviser i et fag.

Klasselederen ser vi helst er i sin klasse hver dag i et eller andet omfang.

Faglæreren står for det faglige indhold, og støttelærerne og klasselederen bakker op og holder overblikket på deres respektive pædagogiske roller. Dagsstrukturen skal ses som et skelet. Selvom denne giver læreren og pædagogerne fleksible rammer for at kunne give eleverne mulighed for en varieret undervisningstid og tid til fordybelse, så skal vi huske, at vi er vanedyr, og de daglige vaner skaber ro og trivsel hos eleverne. Så vi spiser, har stilletid og pause på nogenlunde samme tidspunkter, for ellers vil eleverne ubevidst forstyrre undervisningen og dem selv, hvis maven rumler, eller hvis kroppen vil løbe, for det plejer den at gøre omkring kl. 12.15.

Der tages højde for, at ikke alle elever "pauser" på samme måde. Hvad der skaber ro for en dreng f.eks. ved at spille fodbold eller være aktiv i social leg, er en energikrævende social "opgave" for andre, som skaber uro og angst for dem i længden. Her er måske i stedet en jumbobog i hel stilhed i hjørnet sagen. Vi skal være opmærksomme på elevernes behov her og gerne, at de selv kan være bevidste om det og tage sunde egne valg i længden. "Energi" brugt på fodboldbanen er ikke den samme "energi", som vi bruger socialt, eller "mentalt" i historietimen, eller "emotionelt", når vi har et sammenbrud. Vi ved det selv, det kræver ikke meget selvrefleksion. Men vi skal ikke glemme det i vores overvejelser, når vi rammesætter elevernes dag.

Begreber af nogle af ordene nedenfor i dags-strukturen.

Vi lander.

Dette kommer fra ideen om, at vi selv bestemmer, hvornår dagen skal begynde. Eleverne skal lige igennem overgangen fra hjem til skole, fra weekend til hverdag. Dette er tiden, hvor vi taler om weekenden, hvis eleverne har noget, de skal dele, før de kan være rolige resten af dagen. Dette kan være tiden brugt til morgensang/samling. Her laver vi måske noget opkvikkende (f.eks. bevægelser) eller noget fokuserende (f.eks. meditation). Denne del kan vare længere end 30 minutter, hvis nødvendigt. 1,5 times ro og forberedelse er bedre end 5 timers uro og usikkerhed. Denne del er klasselederens ansvar i samarbejde med dagens faglærer.

Moduler 1,3,4 og 4.

Dette er undervisningstiden. Det er faglærernes ansvar at fylde dagen ud med dagens læringsvitaminer og de faglige og kompetencemæssige læringsmål, som er relevante for dagen. I modul 3(eller 4) skal der sættes tilstrækkelig tid af til at kunne evaluere dagen ordentligt og eventuelt binde det sammen med flere dage.

Stilletid.

Dette er vores meditative tid, vores stille tid, vores "læse-bånd" eller vores stille fordybelsestid. Dette kan være nogle af elevernes faktiske pauser. Men kodeordet her er RO, og udtrykket på hele skolen er stilhed. Det er vigtigt, at mentale skift kun sker for at kunne give sig selv lidt ro, men ikke for at miste fokus på dagens mål og vitaminer. Spisetid. Det er menneskeligt at spise sammen. Det skal være hyggeligt. Vi ser ingen film, vi snakker eller lytter til historier. Der skal være ro og hygge til at spise i fred.

Pause.

Denne pause er ikke lærerstyret (medmindre andet er aftalt), og vi ser gerne, at eleverne har stor medindflydelse på denne pause.

Ekstra.

Efter aftale med forældrene kan der laves lidt ekstra arbejde med lærerne.

Dagens struktur for skoleåret 2023-24

5. til 8. klasse

08:00 til 08:30	Vi lander
08:30 til 09:30	Modul 1
9:30 til 10:00	Pause
10:00 til 11:00	Modul 2 (inklusive Stille tid 10.30 til 11.00)
11:00 til 11:30	Vi spiser
11:30 til 12:00	Fri pause
12:00 til 14:00	Modul 3
12:00 til 14:00	Modul 4 + Vi evaluerer, dukser og afslutter
14:00 til 14:30	Ekstra
14:00 -16:00	Klub

1. til 4. klasse

08:00 til 08:30	Vi lander
08:30 til 09:30	Modul 1
9:30 til 10:00	Pause
10:00 til 11:00	Modul 2 (inklusive Stille tid 10.30 til 11.00)
11:00 til 11:30	Vi spiser
11:30 til 12:00	Fri pause
12:00 til 13:00	Modul 3 + Vi evaluerer, dukser og afslutter
Ekstra + Klub	14:00 -16:00

0.klasse

08:00 til 08:30	Vi lander
08:30 til 10:30	Modul 1
10:30 til 11:00	Stille tid
11:00 til 11:30	Vi spiser
11:30 til 12:00	Fri pause + plus til slutter dagen af for os selv.
12:00 til 16:00	Fritidsordning

Hele dage i en hel og sammenhængende verden

Hold os fra gentagelser, mod intet vigtigt og kedeligt magen.

Dagen, der gik, naturligt adapteret, med fokus og fordybelse, et fag eller tema om dagen.

Bedre og bredere får vi det hele absorberet, vi bliver ikke taget fra koncentrationen og fordybelsen.

Vores selvbevidsthed er meget mindre umådeligt annekteret, hvis vi holder os fokuseret på essensen af sagen.

Vi er fra naturen nysgerrige og ser ikke verden separeret.